

РІК LVII, Ч. 5

ТРАВЕНЬ — 2000 — MAY

№ 5, VOL. LVII

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LVII

ТРАВЕНЬ

Ч. 5

Виходить раз у місяць
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англomовної частини — **Тамара Стадниченко**

Редакційна колегія:
Ірина Куровицька — (з уряду) — Голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як
Любов Волинець
Іванна Ганкевич
Анна-Галія Горбач
Іванна Рожанковська
Ярослава Рубель — (з уряду) — прес. реф. Головної Управи
Марта Тарнавська

Адреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003
Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Річна передплата в США
Для членів США \$ 25.00
Для інших передплатників \$ 30.00
Поодинокое число \$ 3.00
В країнах поза межами США US \$ 40.00

Адміністратор: **М. Оріся Яцусь**
Тел./Факс: (732) 441-9377

OUR LIFE

VOL. LVII

MAY

№ 4

Published by
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
Non-profit organization
Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**
English Editor — **Tamara Stadnychenko**

Contributing Editors:
Iryna Kurowyckyj — UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak
Lubow Wolynets
Iwanna Hankewych
Anna-Halia Horbach
Iwanna Rozankowskyj
Jaroslawa Rubel — UNWLA Inc. Press Chair
Marta Tarnawsky

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003
Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$ 25.00
Annual subscription in the USA for other subscribers..... \$ 30.00
Annual subscription in countries other
than USA..... \$ 40.00 US currency
Single copy \$ 3.00

Business administrator: **M. O. Jacus**
Tel./Fax: (732) 441-9377

ЗМІСТ

Євгенія Лещук. Вервеченька	1
Людмила Смоляр. Марія-Магдалена — мати гетьмана Мазепи та цілої історичної доби	1
Любомира Крупа. Лариса Марія Любов Залеська Онишкевич	5
Роксоляна Зорівчак. Григорій Кочур і літературний процес в Україні другої половини ХХ сторіччя	7
Our Life	
Iryna Kurowyckyj. From the desk of the President	9
News from UNWLA Headquarters	9
Tamara Stadnychenko. Woman in a Kaleidoscope	10
Martha Bohachevsky-Chomiak. Motherhood	11
Marta Tarnawsky. In the Dark of the Night. Book Review	13
Natalia K. Bilash. Ukrainian Books for Preschoolers	15
Ihor Magun. Take Two Aspirins and Call Me in the Morning	16
Голова СУА Ірина Куровицька	17
Лист з України	18
Новини Головної Управи	18
Діяльність округ і відділів	19
Загальні збори Відділів	27
Відійшли у вічність	28
Добродійство	29
Нашим дітям	34
Люкція Гриців. Смачного!	36

Ілюстрації Дарії Наушко.
Illustrations by Daria Naumko.

*На обкладинці: Портрет Марії Мазепи. Копія XVIII ст. з
оригіналу XVII ст. Краків, Національний музей.*

*Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали
дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається
копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.*

*Незамовлених матеріялів редакція не повертає, а також не ве-
де листування з приводу невикористаних матеріялів.*

*Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріяли і
виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом
автора, не завжди відповідають поглядам редакції.*

*Передруки і переклади матеріялів з "Нашого Життя" дозволені
за поданням джерела.*

*На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена
передплата.*

*Усі редакційні матеріяли просимо пересилати на адресу редак-
ції, з поміткою "редакторові".*

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

*Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема
чітко імена і прізвища поданих осіб.*

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by
Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue,
New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to
"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2000 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

Вервеченька

Завжди мама доленьку благала:
“Ой не будь нікому, доле злісна”.

Жито і колиску колисала
Вечорова і ранкова пісня.

“Ой ввірвалася, ой ввірвалася
Вервеченька новая,
Ой забилася, ой забилася
Дитинопька малая”.

А вервечки ж ті були мов шовкові,
А колиска з верболозу мов крилата,
І зірниця розцвітала в кожнім слові,
Що співала, вимовляла рідна мати.

А з вервечки простелилася дорога,
І вона мене покликала неблизько...
Думкою вертаюсь до порога,
За яким гойдалася колиска.

За яким і досі чую слово,
Голос той не тане, не розтане,
Хоч бува на серці полиново,
Тільки ж пісня мами – як світанок.

“Ой не жаль мені, ой не жаль мені
Вервеченьки нової,
Тільки жаль мені, тільки жаль мені
Дитинопьки малої”.

Євгенія Лещук.

“Дорогою птахів”. Київ, 1991.

ЖІНОЧІ ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

ЛЮДМИЛА СМОЛЯР

МАРІЯ-МАГДАЛЕНА –

МАТИ ГЕТЬМАНА МАЗЕПИ ТА ЦІЛОЇ ІСТОРИЧНОЇ ДОБИ

Найвищим божеством української нації є Мати, про це надзвичайно сильно та влучно написав славетний письменник і публіцист Юрій Липа: “Геленський світ створив міф Платона про чоловіка і жінку, міф про з’єднання їх в одну дивну і потужну істоту, наймудрішу та найвеличнішу, вселюдську. Український світ дав від самого початку інший міф про сполучення чоловічого і жіночого начала, яке сполучилось в одній істоті – Матері”.

Мати – це найбільше божество трипільської культури. Цей символ єдності ввійшов і в

українську християнську релігію і в сучасну українську родину, а тим самим керує усім суспільним життям української нації” (Липа Ю. Українська жінка // Жінка. – 1938. – Ч. 7-8. – С. 2-4).

Марія – мати гетьмана Івана Мазепи походила з шляхетного українського роду Мокієвських з Київщини. Вона мала добру освіту, що видно з самого писання Марії. Зберігся цікавий документ („купча” на ім’я пана Миклашевського), де Марія написала своє прізвище й громадське становище таким вільним, дрібним і вправним письмом, що так могла писати лише людина дуже

добре відома в писанні. З давнього козацько-шляхетського роду був і її чоловік – Адам Степан Мазепа. Ще з XVI століття, 1572 року зберігся історичний документ про те, що польський король Сігізмунд-Август затвердив за прадідом Івана Мазепа, Михайлом Мазепою, хутір Мазепинці з землею по річці Кам'янці. Хутір той, недалеко від містечка Білої Церкви на Київщині, розрісся згодом у велике село. З історичного документу 1616-го року видно, що там жив і дід гетьмановий Микола Мазепа. Син Миколи, батько гетьмана Івана Мазепа, в акті 1659 року за своїм становищем зветься шляхтичем, а в акті 1662 року він був отаманом Білоцерківським. Не зважаючи на те, що Мазепа служили у польському війську і навіть при досить високому уряді, вони залишилися козаками, не переходили в шляхтичів-поляків і віри православної не кидали – як то сталося з багатьма нашими визначними особами XVI й XVII століття.

Після одруження, на хуторі Мазепинці молода пара і зажила. Практично не збереглося жодних документів про їх життя там, за винятком того, що подружжя мало двох дітей – сина Івана та доньку Уляну.

Марія Магдалена дала своїм дітям хороше християнське виховання. Вона розуміла вагу освіти і тому підтримувала прагнення до неї у своїх дітях. Вміла поставити дім і під її рукою син дістав товариську огладу. Молодого Івана Мазепу віддали вчитися в Київську Духовну Академію, а згодом, для більшого „цвічення в науках“, відправили за кордон. Сестра Івана Мазепа вийшла заміж за пана Обідовського, потім, повдовівши, одружилася з Войнаровським. В цьому останньому шлюбі мала сина Андрія та доньку Маргу.

Марія – мати Мазепина, брала значну участь у громадських справах і взагалі в тодішній політиці краю. “В тому – як зазначала Олена Пчілка – нема нічого дивного, бо взагалі українське жіноцтво жило життям вільнішим і ширшим, ніж жило жіноцтво в Московщині – де жінку чи матір вважали за „бабу глупую“ і держали в рабстві зачиненою в теремі на „бабській“ половині, що сповнена була лише темряви, невігластва, забобнів та всяких запічних підкопів. Жінки українки грали далеко значнішу роль – не тільки приймаючи вільну участь в товариському життю, а й виступаючи діячками на полі просвітному й громадському” (Рідний край. – 1912. – №7. – С.4.).

Повдовівши та zostавшись сама, коли син пішов по широкому службовому шляху, а дочка вдруге вийшла заміж, Марія Мазепа вступила в монастир. Це було свідченням її великої духовної сили, бо син Іван був тоді вже гетьманом і коли б

над Марією мали силу лише гордості та життєві пишноти, то могла б гетьманова мати зажити великої шани й розкошів. Але знаходить вона спокій своїй душі в тому, щоб віддати життя служінню Богові. До того ж вірність своїй вірі, ревне служіння їй, дбання про церкви і монастирі, було у ті часи свого роду громадським обов'язком. Це були жертви не тільки „для спасіння душі“, але й для своєї народності, для скарбу духовного свого рідного краю.

Марія Мазепа вступила до Печерського жіночого монастиря при церкві Вознесення на Печерську, неподалік від Києво-Печерського чоловічого монастиря, що діяв при Лаврі. У тому монастирі, заснованому біля 1566 р., жили переважно вдовиці й дівчата з шляхетських старшинських та священничих родів. При ньому була також дівоча школа. Звертаючись до історії Печерсько-Вознесенського монастиря, варто звернути увагу, що не слід змішувати жіночого монастиря Печерського з жіночим монастирем на Подолі, при церкві святого Флора. Флоровський монастир, перебудований у XVII-му столітті з чоловічого на жіночий, існував осібно і обидва ці монастирі були між собою у близьких зв'язках.

Вступивши в Печерський монастир і прийнявши тоді ім'я Магдалени, Марія з часом стала ігуменею. Відбулося це мабуть після 1687 року, коли її син Іван був уже гетьманом. Це також є доказом здібностей та поваги, що здобула Марія серед черниць. Своему монастиреві вона дарувала не тільки дорогі церковні речі, але й цілі маєтності: власне, гетьман Мазепа затвердив кілька маєтностей на Печерській жіночий монастир: у печерській околиці („Тодосіївку“ й інші), а деякі й за Дніпром (біля села Вишеньки). Марія збудувала на власні кошти кам'яну церкву й устаткувала її необхідними предметами. Цю будову було викінчено у 1705 р., але з наказу московської влади церкву знищили у 1798 році. Жертвувала Марія-Магдалена й на інші церкви та монастирі. У Печерській Лаврі зберігався подарований нею “воздух”, зроблений із червоного оксамиту, з зображенням Спасителя у гробі. Краєм його була лиштва з зеленого оксамиту із зображеннями святих.

Ставши черницею, Марія-Магдалена не поривала зв'язків зі своєю сім'єю. Біля 1695 року до неї, через духовну незгоду в останньому шлюбі, прибула й донька Уляна. За свідченнями історичних документів її чоловік Войнаровський був католик, а вона залишилася православною, отже з того в сім'ї виходили протиріччя. Уляна перебралася до матері в Печерський монастир з маленькою донькою Мартою, а єдиного сина Андрія Война-

ровського, улюбленця бабусі-ігумені, відправили на службу при дядькові – гетьманові Мазепі. Маємо свідчення, що в 1700 році Уляна Войнаровська померла у монастирі.

З сином Марія-Магдалена зоставалася у постійному зв'язку: писала листи й бачилася з ним під час його прибуття до Києва. Такі відвідини зафіксував у своєму щоденнику П. Гордон. Від 6 липня 1690 він записав: "Цього дня отримано з України вістку, що Гетьман Іван Мазепа по своєму від'їзді з Москви подався до Києва, щоб навістити святі місця й відвідати свою маму, ігуменю жіночого монастиря на Печерську".

Мазепина мати, навіть будучи черницею, мала вплив на політику свого високопоставленого сина, і, зрештою, на державну політику.

Надзвичайно цікаві сторінки розкриваються з історичних відомостей. Дві, але вельми яскраві події можуть служити доказом цього.

Перша подія стосується 90-их років XVIII століття. У 1691 році, коли Мазепа вже задумував розірвати стосунки з Москвою, стали ходити всякі невиразні чутки і в Києві з'явився „пашквіль” (донос) на Мазепу про те, що Мазепа зраджує Москву. Це була писана листівка, що випадково потрапила до рук ігумені Флоровського монастиря. Ця ігуменя передала „пашквіль” матері Мазепи – ігумені Печерського монастиря, а мати повідомила про нього синові та розпочала розслідування, де взявся „пашквіль”, хто саме його добув і яким чином. Подалася ігуменя Марія-Магдалена до Флоровського монастиря і там їй сказали, що той „пашквіль” знайшла у Києві, біля двора воєводи київського (що перебував вже на московській службі), одна черниця, яка прийшла з волинського краю, (був тоді ще під владою польською), з монастиря Полонського. Марія-Магдалена післала тоді в Полонне свою прибічницю черницю Ліпницьку, щоб вона з'ясувала у Полонському монастирі щось більше, про те, де і як знайшла вона „пашквіль”. Однак Полонська черниця Ліпницькій нічого не захотіла говорити більше того, що переказано було у Флоровському монастирі. Однак, дякуючи цій справі з „пашквілем”, що став відомий Мазепі через двох ігумень, гетьман став обережнішим у справі з Москвою.

Друга подія з участю ігумені Марії-Магдалени була ще важливіша. 1707 р., за два роки до полтавських подій, Мазепа перебував восени в Києві – цар Петро наказав наглядати йому за будівництвом твердині київської, що зводилася на Печерську. Робота була дуже тяжка: ледве звели козаки один великий вал, як інженер звелів будувати другий. Нарікали козаки, гнівався й Мазепа,

але треба було слухати. Окрім того надходили від усієї козацької старшини сумні звістки, що московські урядовці, – воєводи й їх підручні, – поводяться в краю як старші, керують по-своєму, не зважаючи на уряд козацький, а на своє військо беруть великі податки, зневажають поспільство, ображають людей.

Гетьман був ображений і особисто: цар Петро став надсилати накази, військові й інші, просто своєму воєводі в Києві, минаючи гетьмана. Нехтувалась і влада полковників та меншої козацької старшини. Бентежилася старшина та нарікала на своїх зборах. Невдоволення зростало і серед духовенства, яке теж втрачало свою незалежність.

У цій ситуації і при такому відношенні царя, Мазепа задумався більше, шукаючи виходу з того стану.

Таємні переговори його з королем шведським Карлом почастишали. З королем польським Станіславом Лещинським еднала Мазепу з 1705 року волинська пані Дольська. Восени 1707-го року, коли гетьман жив у Києві будуючи твердиню, шведський король разом з королем польським провели у Саксонії наради про похід на Україну та про спілку з Мазепою.

Польський король написав у тій справі листа до Мазепи, підмовляючи його прилучитися рішуче до спілки, повстати проти московського царя. Того листа переслала Мазепі пані Дольська, написавши лист і від себе.

Надзвичайно цікаві деталі цієї події відтворюються з розповіді Орлика, Мазепиного писаря: Мазепа сидів у своєму київському покої з Орликом при перегляді урядових паперів. Не хотілося гетьманові читати їх самому через хворобу очей. Просив, щоб читав листи Орлик. Писар розкрив пакет від Дольської, побачив там і лист від польського короля, заглянув у той лист і, може, найголовніше схопив очима. Отже, лист від Дольської прочитав уголос, а далі сказав: „ось є лист і від польського короля, – тільки се вже, може, пан гетьман сам прочита, бо, може, тут пишеться що-небудь про особливо поважні речі”. Гетьман прочитав і, міркуючи, що Орлик теж уже знає головний зміст листа, сказав: ”Я не зважився говорити тобі давніше про ту змову, але як уже доля судила тобі випадком довідатися про це, то знай, що така й така єсть думка...” Орлик став доводити Мазепі, що “діло, затіване з королем шведським та польським проти московського царя, дуже відважне і пан гетьман на лихо грає, – може, й на велике лихо... Добре, як справу буде виграно, а як ні? Що буде тоді? Тоді й сам гетьман загине і

всім на Україні буде велике лихо!..” (О.Пчілка. Олена Марія Магдалена, мати гетьмана Мазепи // Рідний край. – 1912. – № 8. – С.7).

Мазепа зняв тоді святого образа й просив Орлика запрягтися, що він не видасть нікому великої таємниці. Потім запряг сам, що прилучиться до Шведського короля не для своєї користі, а для добра України, і як тільки побачить, що діло не зовсім забезпечене, що Україні загрожує лихо, то він, гетьман, задуманої справи розпочинати не буде.

Орлик радив, щоб гетьман усе такі ті листи від короля й Дольської відіслав цареві Петру. Мазепа ніби згодився й сказав, що віддасть листи своїй матері-ігумені, а вона має таких вірних людей, що безпечно передадуть листи цареві в Москву. Однак Мазепа потім сам признався Орликові, що листи не були відправлені Петрові з волі його матері.

А справа ця, за свідченнями документів, була так: Мазепа таки дав листи матері і, очевидно, радився з нею як краще зробити. У всякому разі, Марія-Магдалена знала зміст листів і хотіла добре зважити, чи посилати їх Петрові, чи ні... Для цього вона сказала одній своїй черниці, що визначалася дуже побожним життям, щоб вона помолилася й сказала потім, яке буде їй надхнення згори – відсилати, чи не відсилати королівські листи московському цареві. Черниця молилася довго і сказала, що їй була така ознака, щоб листів у Москву не посилати.

Чи все так було, як розповідав Орликові Мазепа – не відомо; але все-таки видно, що він повідав свою таємницю матері та вважав потрібним порадитися з нею – дарма що справа була така поважна і належала до найвищої державної політики.

Ігуменя Марія послухалась молитовного надхнення своєї черниці, але найчастіше люди вірять тому, що припадає їм до серця... Ту справу вона вирішила так, як їй веліло її бажання, не було в неї охоти відкривати московському цареві таємницю, що важила проти нього. Не пославши-ж королівських листів, залишивши їх у себе, ігуменя Магдалена давала час усій змові дозрівати потаємно... Листи zostалися у матері Мазепи. І те, що вони опинилися у неї, і те, що Мазепа залишив їх і надалі в її руках, показує, що між гетьманом та його матінкою було близьке поєднання і що він радився з нею навіть в такому ділі, котре вирішувало долю не лише гетьмана, але і всієї України.

Незабаром мати ігуменя захворіла – була вже похилого віку (вже й гетьманові було тоді під шістьдесят). В час смерті ігумені, Мазепа був ще в

Києві – власне довший час перед тим не хотів відїздити, знаючи, що мати його була на Божій дорозі. В кінці 1707-го року ігуменя Марія померла в своїй келії, на руках онуки Мар'яни Войнаровської, яка по смерті своєї матері, сестри гетьманової, залишилася при бабусі в Печерському монастирі. Перед смертю Магдалена віддала польські листи онуці Мар'яні, наказавши їй пильно берегти їх у себе. Поховали ігуменю при Печерському монастирі, а черниця Мар'яна зосталась у келії того-ж монастиря.

Після полтавських подій 1709-го року, почалася розправа з усіма хто був винен і не винен у Мазепиному ділі. Самого Мазепу не можна було добути, тоді цар Петро бажав знищити хоч близьких до Мазепи людей. Отже було відправлено або замуровано навіки в темницях Соловецького монастиря на Білому північному морі, всіх „мазепинців”, кого тільки знайшли: військових товаришів Мазепи (навіть тих, що перейшли до Петра в день полтавського бою), духовних осіб, співчуваючих гетьманові.

Звичайно, гнів і помста переможців тяжко впали й на сім'ю Мазепи. Але тут мало на кому було помститися та чинити кару: з невеликої сім'ї Мазепиної не зоставалося ж уже ні матері, ні сестри його. Залишилася тільки донька Мазепиної сестри черниця Мар'яна. Повезли у Москву ту черницю, та не тільки, а й служниць її – Магдалену й якусь „дівку Катерину”. Всіх їх, після допиту, заслали в далекий Горицький монастир на річці Шексні. В особі черниці Мар'яни, зникли з України найменші сліди Мазепиної сім'ї. Андрій Войнаровський, брат її, що служив вірно дядькові Івану, хоч виїхав з Туреччини та не в рідний край. Маючи намір докінчити політичні справи, він опинився в Німеччині, а далі – на краю світа: довідавшись, що Войнаровський перебуває в Гамбурзі, цар Петро став вимагати від німецького уряду видати його. Войнаровського привезли до Москви, а потім заслали в найвіддаленіший куток Сибіру. Туди вже не доходило з України „ні вітру, ні хвилі”... Там і помер Андрій Войнаровський, останній з родини. Звичайно, коли б була жива мати Мазепи, їй би теж в той час не минути кари. Але смерть була ласкава до неї: взявши її раніше, не дала старій матері бачити ні тяжкого упадку її сина, ні всіх наслідків цієї трагедії. Не прийшлося матері чути, як її любого сина гетьмана проклинали в церквах, хоч би й у церкві при її монастирі, де вона була ігуменею та стільки літ молилася. Нічого вже не бачила й не чула ігуменя Марія-Магдалена!

Закінчення на 26-ій стор.

ЛАРИСА МАРІЯ ЛЮБОВ ЗАЛЕСЬКА-ОНИШКЕВИЧ “Хто є хто” в українському літературознавстві, науковому світі та українській громаді.

Поєднання любови до науки, культури свого народу, громадської активності і дбайливості у вихованні дітей – це надзвичайно успішні аспекти життя і діяльності д-р Лариси Марії Любови Залеської-Онишкевич. Вона доктор славистичних наук, зокрема української літератури, відомий літературознавець, редактор наукових творів, перекладач, професор – викладач української літератури на університетах Києва і Львова, член Головного Пластового Проводу, а при цьому дбайлива мати трьох високопрофесійних, в українському дусі вихованих, дітей. Кожен із вчислених аспектів – це важлива і напрочуд успішна частина її життя.

Походження, батьки і родинна атмосфера відіграють важливу роль у формуванні особистості молодого людини, лишаючи помітний слід в її характері. Розкажіть про батьків, родинне гніздо, чи мали вони вплив на вашу освіту, професію і громадську діяльність?

Народилася я в Стрию, де батько був професором української і латинської мов, а раніше був директором учительської семінарії. Мої батьки були завжди громадсько активними. Батько був першим опікуном і зв'язковим пластового куреня “Червона Калина”; мама учителька, діячка Союзу Українок у Стрию, а потім в Канаді, організувала дитячі садочки, зокрема у Вінніпегу. Брат пішов у ряди УПА. Мабуть ці нитки – педагогічна, гуманістична і громадська також завжди перепліталися у моєму житті.

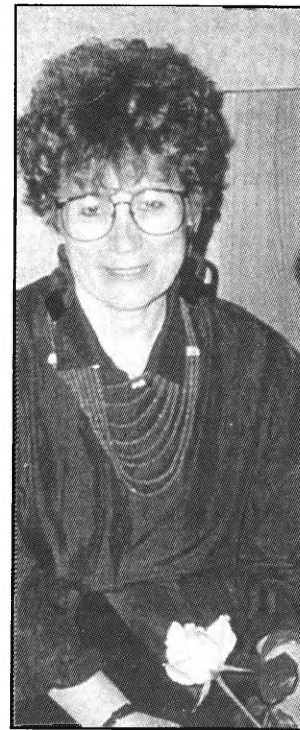
З біографії довідуємося, що ви почали вчитися у канадській Королівській консерваторії, в класі фортепіано, що свідчить про музичні зацікавлення, згодом, студіювали хемію у Раенсонському Політехнічному інституті, а бакалаврат зі славістики в Торонтоному університеті завершив остаточний вибір – літературу. Що вплинуло на зосередження зацікавлень в сторону літератури і драми?

Певні теми, зокрема, українська і порівняльна драма мене цікавили ще в університеті. Тому й моя докторська праця була про екзистенціалізм в модерній українській драмі від Лесі Українки до Богдана Бойчука. Відтоді вибирала і досліджувала матеріали про модерну драму. Коли я викладала українську літературу в Ратгерському університеті – мене прямо вдарило те, що не було антологій української драми навіть українською мовою, а не те, що в перекладі. Недавно я переконалася, що в Україні також сьогодні

ні “Патетичної сонати”, ні багато інших цінних драм філологи і студенти не читали. Тому я почала працювати над антологіями і перекладами українських п'єс (запрошувала також до перекладу кращих студентів.) Над деякими творами я працювала впродовж тривалого часу. “Патетична Соната” Миколи Куліша полонила мене настільки, що я може десять років досліджувала її різні аспекти, робила на цю тему доповіді і потім публікувала статті.

Ваш професійний досвід включає не один аспект. Ви автор вісімдесяти наукових статей, які можна поділити на такі теми – українська мова, модерна українська література, українська і порівняльна драма, український театр і теорія літератури. Серед книжок, які ви редагували і писали: “Контрасти” – збірник творчості молоді (1970); друге видання “Першого Вінка” (1980); “Лицар неабсурдних ідей Борис Антоненко-Давидович” (1994). Ви співредактор “Антології літературно-критичної думки ХХ ст.” (1996); “Антології драматургії української діаспори” (1996); “Антології української модерної драми” (1998) в англійському перекладі, яка вже друкується. Переклади української літератури на англійську мову це окрема галузь вашої праці?

Так! Почалося це зі збірника п'єс у перекладі англійською мовою і редагуванні перекладів. Я також належала до групи американських літературних перекладачів, захопилася працею над перекладами поезій Василя Стуса, Ігоря Калинця, Віри Вовк, Софії Майданської, Івана Драча, Ігоря Римарука, прози Сергія Параджанова (більшість із цих перекладів надруковано). Коли у 1994 році, мені запропонували приготувати добірку перекладів української поезії 1980-х років, крім деяких своїх, я збрала переклади колег і склала українську міні-антологію в обширній збірці *Shifting Borders: East European poetries of the 1980's* (Dickinson Univ. Press, 1993). Тепер думаю перевидати окремо тільки українську міні-антологію.

Ваші статті у збірниках та енциклопедіях: “Ukrainian family names” – Dictionary of Ukrainian surnames in Canada (1974); статті в Ukrainian-American Theatre – “Ethnic Theatre in United States” (1983); “Echoes of Glasnost” (1989); “Slavic drama: A Question of innovation” (1991) та журналах. Крім викладання літератури ви працювали також редактором?

Так, після того, як припинили українську програму в Ратгерському університеті я перейшла на редагування американських наукових праць – довший час очолювала редакторське відділення Принстонського Дослідного Форуму.

А редагування українських видань?

Це також. Почалося з пластових видань. Була літературним редактором журналу “Сучасність”, а пізніше прийшлося редагувати видання й очолювати видавничу комісію Наукового Товариства ім. Шевченка, що й досі роблю, вже понад 8 років.

Згадка про працю в НТШ наводить на думку про ваше членство в таких наукових установах як Спілка письменників України, “Слово”, Міжнародний ПЕН клуб, Асоціація американської порівняльної літератури, Асоціація українських студій, Українська Вільна Академія Наук і Наукове Товариство ім. Шевченка, якого ви є віцепрезидентом. Як знаходите стільки часу і на таку науково-громадську роботу.

НТШ має для мене спеціальне місце. Мій батько був відданим членом НТШ. Я свідомо того, скільки НТШ зробило для української науки ще в Україні, і які можливості має тут. НТШ не тільки дає спільний науковий форум і заохоту для українців Америки, але і для чужинців зацікавлених в україністиці, і для українських науковців інших галузей. Наукова робота є в першу чергу праця одинцем, але також дуже потрібна група подібно думаючих. Тому, крім імпрез і видань українською мовою, ми організуємо англомовні конференції і видання. Часто видаємо книжки спільно з іншими науковими видавництвами.

У пресі про сучасні проблеми українського правопису звичайно зустрічаємо ваше ім’я, пов’язане з організацією та проведенням правописних конференцій.

Заходами НТШ я зорганізувала конференції про правопис в Україні (1996 і 1997) і в Урбані, ми перевидали Правописний словник Г. Голоскевича, 1997 р. я зредагувала окремий збірник статей про мову і правопис. НТШ вже вдруге провело в Нью-Йорку семінар для редакторів української преси.

Цікавим поєднанням науково-громадсько-виховного аспектів була зорганізована вами восени 1998 р. в Нью-Йорку наукова конференція з участю молодих докторантів, які на зміну від, на жаль, прийнятого в діаспорі звичаю виступати на таких форумах англійською мовою, на цій конференції доклали максимум старань і доповідали

добірною українською мовою. Це очевидно було вашою заслугою, що приводить до цікавого питання про виховання молодого покоління. Ваші діти закінчили університети, двоє стали докторами наук, одружені з українцями і бачимо їх у громаді. В чому таємниця успіху?

У першу чергу ми з чоловіком захоплювали дітей студіювати те, що їх цікавить і приносить радість, не думаючи про фінансову винагороду. Головне, щоб було задоволення у самій праці. Ми старалися дати дітям повну середню освіту з українознавства, щоб вони не мали комплексів через незнання своєї культури. Тому я зорганізувала і вела школу українознавства у Трентоні, де діти нашої громади мали змогу продовжувати навчання від 7 до 12 клас (школа проіснувала 11 років). Важливо, щоб діти почувалися певними інтелектуально і психологічно. А крім того, повна плінність у двох мовах розвиває логічне думання, що допомагає і в математичних науках.

Постать багатогранної особистості Лариси Онишкевич була б далеко неповною без згадки про її приналежність до пластової організації та відданої праці для неї. Від ранньої молодості вона віддавала свій час і вміння виховній праці з молоддю, праці у провіді Пласту – Крайовому в Канаді та в Головній Пластовій Булаві і Раді, в плануванні та проведенні пластових ідеологічних конгресів. Упродовж 22 років редагувала посібник для пластових виховників “В дорогу з юнацтвом”, була співредактором “Юнака”, а також редактором збірника про українську культуру для молоді “Мандрівка тисячоліттям” і двомовної книжечки “Сучасне українське весілля в північній Америці”. Лариса Онишкевич належить до куреня пластових сеньйорок “Перші стежі”, згідно з традицією якого є вносити нові ідеї та форми пластової програми для юнацтва. Вона була ініціаторкою неодного цікавого проекту.

Кінчаючи розмову напрошується питання, а які ваші пляни?

Крім двох збірників праць про драму і театр, думаю про дещо довший проєкт: словник-довідник української літератури в північній Америці англійською мовою, щоб мати словниково-енциклопедичне видання про походження письменників, твори будь-якою мовою, перекладачів, театри (які ставили українські твори), видавництва і т.п. Це було б подібне до довідників серії “Оксфорд Компенйон” про різні літератури. Тут буду розраховувати на співпрацю двох колег та інформації з кожного можливого джерела.

Напевно багато Ваших читанок мають такі інформації. Бажаючи дальших успіхів у вашій багатогранній діяльності, щиро дякую за цікаве висвітлення питання “Хто є хто” в науковому світі, в українському літературознавстві, серед відомих визначних представників та успішних щасливих матерів української Західньої діаспори.

Розмову вела Любомира Крупа.

ГРИГОРІЙ КОЧУР І ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОРІЧЧЯ

(Закінчення)

Після смерті М. Рильського (1964 р.) Г. Кочур став по суті керманічем школи українського художнього перекладу. Попри планове замовчування та переслідування, протягом декількох останніх десятиріч він був причетний до кожної серйознішої ініціативи в галузі художнього перекладу в Україні. Подібно спершу до свого вчителя М. Зерова, а далі побратима М. Рильського, він доклав неймовірних зусиль як практик і теоретик перекладу, як вихователь перекладачів та перекладознавців, щоб гідно впроваджувати перекладну літературу у національну культуру. І це в час, коли, згідно з офіційною ідеологією тоталітаризму, нашу мову та літературу обмежували “домашнім ужитком”, а масовий читач, чия свідомість, у часоплині розчавлена імперським пресом, була схильна до фантасмагорій, підсвідомо зараховував світову клясику до російськомовної літератури. Ото ж українським перекладачам і в Україні і поза Україною — М. Лукашу, М. Бажану, М. Терещенку, В. Барці, І. Стешенко, Борису Тену, І. Качуровському, О. Зуєвському, Є. Дроб’язку, Д. Павличку, Д. Паламарчуку, В. Мисику, О. Тарнавському, Т. Осьмачці, Й. Кобіву, А. Содоморі, В. Маслоку, М. Стрісі, В. Лучуку, Р. Лубківському, М. Габлевич, О. Сенюк, Є. Поповичу та багато інших талантам з роду Протея — ішлося не тільки про те, щоб перекладений твір увійшов у читацьку свідомість як факт рідної літератури, а й про те, щоб ствердити повноцінність рідної мови. І ось у таких умовах, коли перекладачі діяли були позбавлені рідномовної стихії, мовотворчого оточення, а в Україні до політичних цькувань долучалася майже повна відсутність літератури, зокрема лексикографічних та довідкових джерел, українські перекладачі вивели рідну мову на незорний простір світового письменства, підносячи тим самим її авторитет. Склалася парадоксальна ситуація, коли живлення літературної мови значною мірою перенеслося з оригінальної літератури на перекладну. “І хто знає, наскільки важче пережила б українська література десятиріччя по “відлизі”, якби її не підживлював — невідомо, та все ж незмінно — художній переклад такого рівня й такого самозречення?” — задає слушне риторичне запитання М. Новикова (М. Новикова. Перекладацький світ Григорія Кочура // Г. Кочур. Друге відлуння. — К., 1991. — Стор. 6). Я особисто вважаю добрими посібниками для удосконалення та ушляхетнення власного мовлення перекладні антології Г. Кочура “Відлуння” та “Друге відлуння”, збірку М. Лукаша “Від Боккаччо до Аполлінера”, повного українського Горация у перекладі А. Содомори, Гомерові “Одіссею” і “Іліяду” у перекладі Бориса Тена, Гетів “Фауст” у перекладі М. Лукаша та в його ж перекладі (з допрацюванням А.

Перепаді) Сервантесів “Дон-Кіхот”, “Світовий сонет” Д. Павличка та інші шедеври перекладної літератури.

Г. Кочур та його соратники продовжують та вдосконалюють перекладацькі принципи, випрацювані І. Франком та М. Зеровим. Вони домагаються оптимальної перекладацької інформації, уникають зайвої українізації перекладів, що в минулому набувала іноді рис бурлеску. Григорій Порфирівич був зокрема обережний щодо реалій — не лише лексичних, а й структурно-конотативних, приміром, щодо демінутивних суфіксів у перекладах англійської поезії. М. Новикова справедливо вказувала: “Просто та українська мова і в такому обсязі, в такій якості, розвиненості, витонченості, якою володів Кочур, сама собою уже кидала виклик і чиновницькому “канцеляриту”, і безпам’ятному щодо власних коренів “суржикові”. (М. Новикова. Перекладацький світ Григорія Кочура... Стор. 6).

І ось “товарищи швидко бдительніє”^{*} вирішили повторно відлучити Г. Кочура від літератури. Його почали обливати брудом у пресі, виключили із Спілки письменників, позбавили можливості друкуватися, листуватися з фахівцями з-за кордону. Водночас почалися гоніння на І. Стешенко й М. Лукаша. Довелося власні переклади друкувати під прізвищами друзів, зокрема Т. Паламарчука. Так, в антології “Світанок” Петраркові сонети 35 (“В полях, де тиша й самота німа...”) та 132 (“Як не любов, то що це бути може?”) опубліковано в перекладі Г. Кочура, але під прізвищем Д. Паламарчука (Світанок: Із європейської поезії Відродження. — К., 1978. — Стор. 27-28). Коли у 1979 р. вийшла двотомна антологія польської поезії, прізвища Г. Кочура там взагалі не було, хоча одного лише Ю. Тувіма він переклав 35 творів.

Що розквіту українського художнього перекладу боялися наші вороги — це зрозуміло. Збірка життєписів провідних українських перекладачів ХХ віку склала б мартиролог у справжньому розумінні цього слова. “Так звану” школу українського художнього перекладу (як висловлювалися провідники офіційних директив) було безпощадно критиковано та засуджено до небуття на IV Пленумі Правління Спілки письменників України (Резолюція Пленуму Спілки письменників України // Літ. Україна. — 1973. — 27 берез.).

Але що ще прикрашає — значення українського художнього перекладу як могутнього чинника утвердження національної культури дотепер не усвідомлюють зарубіжні україністи (хоча абсолютна більшість їх — українського походження). Серед

^{*} Товариші дуже пильні.

їхніх праць майже немає досліджень, присвячених хоча б найвидатнішим українським перекладачам. Якщо ж є окремі згадки, то в основному не доброзичливі, не об'єктивні, як, приміром, О. Зувєвського та Яра Славутича про Г. Кочура чи І. Качуровського про М. Рильського чи Д. Паламарчука. Цей же дослідник у вступній статті до збірки власних перекладів з Ф. Петрарки у 1982 р. писав: "Переклади на Радянській Україні (якщо вилучити Лукаша, Кочура, Бориса Тена і ще, може, два-три імена) роблять за таким рецептом: береться російський переклад і перелицьовується на українську мову" (Качуровський І Франческо Петрарка в українській поезії // *F. Petrarca. Poesie scelte* = Ф. Петрарка. Вибране. — Мюнхен, 1982. — Стор. 12). 1992 р. канадський дослідник Ю. Луцький видав книжку, присвячену українській літературі ХХ віку, у якій не згадано зовсім про українську перекладну літературу, про подвижництво наших перекладачів (*Luckyj G. S. N. Ukrainian literature in the twentieth century*. — Toronto, 1992. — 120 pp.). Але ж чи можна дати англійському читачеві хоча б деяку мірою повноцінне уявлення про той шлях, що його героїчно пройшло українське художнє слово і ХХ ст., без врахування перекладацької традиції?!

І ще одна шкідлива тенденція: переносити терміни та поняття культурології та літературознавства західних країн на український ґрунт без будь-яких на те підстав, зокрема без врахування української специфіки, деякі дослідники (М. Павлишин та ін.) розглядають нашу літературу як колоніальну і, відповідно, постколоніальну (Павлишин М. Козаки в Ямайці; постколоніальні моделі для сучасної української культури // Другий міжнародний конгрес україністів (Львів, 22-28 серп. 1993). Доп. і повідомл.: Літературознавство. — Львів, 1993. — Стор. 253-258; Pavlyshyn M. Постколоніальні риси в сучасній українській культурі // *Zbornik resumé / Mezinárodní zjazd Slavistov* (Bratislava, 1993). — Bratislava, 1993. — S. 609-610). Їм, очевидно, не під силу збагнути, наскільки вони принижують статус нашої літератури, що була чинником формування нації упродовж віків. Хіба ж колоніальна своєю суттю література може дати таких велетів думки та безкомпромісних речників народу, що їх дала світові українська література?! І саме художній переклад є одним з тих небагатьох чинників, що допомагають нашій літературі піднятися на найвищий рівень, стати поряд з найрозвиненішими літературами світу, сприяти формуванню нації.

Коли почалися репресії проти Григорія Кочура, чимало крихітних духом перелякалося, дехто перестав пізнавати його на вулиці, забув дорогу до Ірпеня. Але здолати Г. Кочура, заставити його перекреслитися духовно "бдительним" можновладцям було не під силу. Він і далі працював, по-своєму керуючи перекладацьким процесом в Україні. В його, сказати б, "Ірпінському університеті" — вільній академії українського художнього перекладу

— вишколилося чимало серйозних українських перекладачів та перекладознавців. Сюди часто приїжджали дослідники з інших республік, проривалися інколи з-за кордону.

Терпеливо, не жалкуючи часу, Г. Кочур допомагав початківцям підніматися по крутойдучих стежинах науки. Застерігав, що перекладознавча стаття — не реєстр перекладацьких курйозів, а глибокий філологічний аналіз із розкриттям своєрідностей у сприйманні світу носіями різних мов і культур; нагадував, що перекладач мусить якнайчутливіше дослухатися до першотвору, мати витончений смак і зірке око; учив позбуватися панегіричного тону, уникати кучерявих висловів — тієї зайвої краси; уважно стежити за власною мовою, яка повинна бути чітка й прозора; завжди пам'ятати, що поезія — це мистецтво слова, і слово в перекладі повинно бути мистецьким, що до власних перекладів треба ставитися критично й учитися самому відчувати, де переклад, так би мовити, недосягає. Серйозні дослідники приходили порадитися в складних проблемах арабської, фінської, угорської та багатьох інших літератур, подискувати, приміром, про творчість Дж. Овена, англійського латиномовного ренесансного поета, що його перекладав український поет стилю барокко І. Величковський, чи про вірші Імануеля де Рома, Дантового друга, опубліковані у Львові в 1870 р. Або ж попрацювати в багатющій книгозбірні, де запросто можна було знайти такі рідкісні видання, як "Jahrbuch der deutschen Dante Gesellschaft" 1869 р. чи перше видання "Словниці" Ф. Піскунова (1873).

Григорій Кочур постійно кореспондував зі своїми численними учнями, детально аналізуючи в листах їхні перші теоретичні дослідження, їхні перші строфи й цезури, знайомлячи їх із секретами перекладацької та поетичної майстерності. Усім нам бракує тепер його критики, часто з ноткою тонкої іронії, але завжди доброзичливої, отих, як він казав (чи писав) "лише косметичних зауваг".

І мав Ірпінь для усіх нас велику привабу ще й завдяки господині, душі дому — Ірині, мужній, стійкій, делікатній, по-ангельському добрій жінці. На жаль, її не стало влітку 1985 р. Але в серцях багатьох вона світить тим промінчиком людської доброти, що допомагає жити навіть тоді, коли життя стає неймовірно крутим.

Поступово цензурний тиск слабшав. У 1979 р. заборону на друк перекладів Г. Кочура було знято, але на літературно-критичні та перекладознавчі статті вона негласно тривала аж до другої половини 80-х років. Коли 1980 р. було опубліковано україномовну збірку віршів О. Блока, а в 1982 р. — Л. Новомеського та Я. Купали, там уже були переклади Г. Кочура. Чимало перекладів Майстра було вміщено в збірку античної поезії "Золоте руно" 1985 р. У 1986 р. переклади Майстра було включено в збірку вибраних поезій І. Волькера, а в 1989 р. — Дж. Леопарді.

Закінчення на стор. 27

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LVII

MAY 2000

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

FROM THE DESK OF THE PRESIDENT

The most beautiful word of all is Mother

— Taras Shevchenko

The month of May is the most beautiful month of the year. It is the time we honor the Heavenly Mother that gave us her only son to save the world. It is also the month during which many countries around the world, including the United States, celebrate Mother's Day.

The first celebrations honoring mothers were held in the spring in ancient Greece. The Greeks paid tribute to Rhea, the Mother of the Gods. In 7th century England, mothers were honored on the fourth Sunday of Lent.

In, 1872, Julia Ward Howe was the first American woman to suggest a day to honor mothers, but her suggestion did not become a reality for some time. In 1910, a Philadelphian named Anna Jarvis began a massive campaign to adopt a formal holiday honoring mothers. Mother's Day was celebrated in West Virginia in 1910 and in 1914 President Woodrow Wilson proclaimed it an official holiday to be celebrated on the second Sunday of May.

Happy Mother's Day to all the mothers in our organization. We wish you health, happiness and success in your endeavors. Ukrainian mothers have a special responsibility towards their families. They know they must pass on to the next generation the treasures of our culture. The Ukrainian National Woman's League of America is also a large family, a family of women who are aware of the important mission that was given to them by UNWLA 75 years ago. Now it is up to all of us, as mothers, as family members and as members of the Ukrainian community here in the U.S., to pass on the torch for the continuation of our existence.

Many members of our organization are getting more and more involved with American and international organizations and we are very happy to see this because for years we have been asking women in our community to get involved. The UNWLA leadership has always felt that disseminating information about our history, culture and traditions was very important; it was especially important for correcting misinformation about Ukraine in newspapers and magazines. Today Ukraine is an independent nation and is going through very difficult economic times. Because our Social Services funding is limited, we have been able to send only a limited number of children to health camps and sanatoria for treatment. Through programs like "Milk and Bulochky", we help, as much as we can, school children, orphans, grandmothers, and others, but there is still much to do.

We are always happy to hear that many American and international organizations are also helping Ukraine in many ways, whether it's aid for the children from Chornobyl or children in other difficult circumstances, or with medical equipment or by teaching the newest technology to Ukrainians.

Many Ukrainian women participate individually in American organizations. As members of these organizations they solicit donations from the Ukrainian community. Unfortunately, many people in our community assume that those soliciting contributions, because they are members of the UNWLA, are working for UNWLA programs and causes. This often leads to confusion and is frequently misunderstood. It also undermines the work of the UNWLA which must rely heavily on donations from the Ukrainian community. American organizations receive millions of dollars from foundations and philanthropic organizations for their programs. The UNWLA will never receive that kind of support. Though the UNWLA admires and encourages the humanitarian work of other organizations, especially those which help Ukraine, we must ask our members to consider the needs of our or-

ganization and our programs first when soliciting contributions from members of the Ukrainian community. We request that all joint projects and humanitarian programs with non-UNWLA organizations be approved by the National Board of the UNWLA.

Please remember that the UNWLA has non-profit tax exempt status under IRS Code Section 501(c)(3). As such, the activities of the UNWLA are limited to charitable, educational and cultural programs.

NEWS FROM UNWLA HEADQUARTERS

Lidia Kolodchyn and Marusia Beck.

Iryna Kurowyckyj.

- **March 11, 2000.** The UNWLA Regional Council of Chicago held its annual meeting during which Luba Kalin was re-elected president. UNWLA Vice-president for organizational affairs Sophia Hewryk took part in the meeting. The Executive Committee of the UNWLA congratulates Ms. Kalin on her re-election and wishes her and the entire board much success.
- **March 18, 2000.** The Regional Council of Detroit began the celebration of the 75th Anniversary of the UNWLA with a gala banquet. Natalia Hewko headed the committee for the festivities. The keynote speaker at the event was UNLWA president Iryna Kurowyckyj. During the banquet, Ms. Kurowyckyj presented certificates to 50-year members of the UNWLA, to Council president Lidia Kolodchyn, and to Branch presidents.
- **March 19, 2000.** At the annual meeting of the Regional Council of Detroit, Natalia Hewko was elected council president. The Executive Committee wishes the newly elected president, the Regional Council of Detroit and all its members much success and thanks them for their many years of work in the organization.
- **March 24, 2000.** The Board of Directors of the Ukrainian Museum met to discuss funding needs for the museum.
- **March 25, 2000.** The Regional Council of Philadelphia celebrated the 75th Anniversary of the UNWLA. The committee organizing the festivities was headed by Ludmyla Chajkowska. The celebration began with a panel entitled "Woman in a Kaleidoscope", organized by Dzvinka M. Zacharczuk. UNWLA Executive Committee members attending the event were President Iryna Kurowyckyj, Vice-president for organizational affairs Sophia Hewryk, third Vice-president for cultural affairs Jaroslawa Rubel,

Maria Rakowska and Stefania Wochok.

member-at-large Irena Stecki, head of the Auditing Committee Iwanna Ratycz, editor of *Our Life* Irena Chaban, and English language editor of *Our Life* Tamara Stadnychenko. During the celebratory luncheon, certificates were presented to 50-year members of the UNWLA, the Regional president Maria Rakowska and to Branch presidents. The keynote address was delivered by UNWLA President Iryna Kurowyckyj.

- **March 30, 2000.** The UNWLA received invitations from the Polish Consulate and the Ukrainian

Consulate to take part in a conference on the importance of the U.S. Census. Because emigres and U.S. citizens from Eastern Europe are often omitted from census statistics, it was emphasized that all residents of the U.S. with an Eastern European heritage, even those residing in the country on an extended visa, should fill out the census forms.

- **March 31, 2000.** The Board of Directors of the Ukrainian Museum held a special meeting.
- **April 1, 2000.** UNWLA President Iryna Kurowyckyj took part in the inaugural meeting of the newly organized Branch 126 in Boston. Organized by Lili Holovisnky in loving memory of her mother who passed away last May, the Branch is a tribute to mothers and daughters alike. At the meeting, Susanna Shpak was elected president.
- **April 4, 2000.** UNWLA President Iryna Kurowyckyj met with a group of women from the "fourth wave" who are planning to create a new branch and become members of the UNWLA.
- **April 12, 2000.** A newly organized UNWLA branch in New York held its first meeting. President Iryna Kurowyckyj and president of the New York Regional Council Nadia Sawczuk attended.

* * *

The Regional Council of New Jersey is celebrating the 75th anniversary of the UNWLA this month. The National Board extends greetings and best wishes for success.

WOMAN IN A KALEIDOSCOPE

by Tamara Stadnychenko

The Philadelphia Regional Council marked the 75th anniversary of the founding of the Ukrainian National Women's League of America in a program held on March 26, 2000. More than two hundred and fifty guests attended the commemorative festivities which were held at the Ukrainian Educational and Cultural Center in Jenkintown, PA. Regional Council President Maria Rakowska warmly welcomed those attending the event, including members of the UNWLA Executive Committee and other community dignitaries.

The keynote speaker of the event was UNLWA President Iryna Kurowyckyj who delivered

a stirring summation of the work and accomplishments of the UNWLA over the last seventy-five years. An English language history of the UNWLA was presented by Stefania Wowchok. Highlights of the program, emceed by Ludmyla Chajkowsky, included the presentation of citations to Regional President Maria Rakowka and the presidents of the Region's branches, a symbolic candle-lighting ceremony, and the singing of the UNWLA hymn. During the banquet, those women who had been members of the UNWLA for fifty years or longer were honored for their dedication to the organization.

A special feature of Philadelphia's commemo-

(Left to right) Anna Maksymovych., Motria Bojko Waters, Marusia Kolodiy, Iwanna Ratycz, and Dzvinka M. Zacharczuk.

rative program was a panel entitled "Woman in a Kaleidoscope", the brainchild of moderator Dzvinka M. Zacharczuk, press chair of UNWLA Branch 67 and public relations chair of the Regional Council of Philadelphia. Drawing on a quote from Lesia Ukrainka, in which the beloved and prolific poet likens life's changes to the frequent and rapid shifting of the colored glass in a kaleidoscope, Mrs. Zacharczuk, invited four women, representing different generations, different accomplishments and different life experiences to make brief presentations on topics of interest to the Ukrainian woman in the diaspora.

The first panelist to speak was Anna Maksymovych, who presented a history of the Ukrainian Regional Council's activities and accomplishments, focusing on the work of Council presidents Olena Lototsky, Stefania Pushkar and Lidia Burachynska. Mrs. Maksymovych, a member of UNWLA Branch 43, press chair of the Philadelphia Regional Council, and a librarian at a public library in Blue Bell and in Manor Junior College, lauded the Ukrainian woman as the strong and determined nurturer and preserver of Ukrainian culture and language.

Motria Bojko Waters, an insurance claims adjuster and mother of four daughters, expanded on this theme in her presentation. Defining the role of the modern Ukrainian mother as a woman who can hold a full time job, do housework, monitor homework, chauffeur offspring to a multitude of activities, and arbitrate sibling squabbles, she stressed the importance of raising children with a strong sense of morality and a strong sense of heritage. On this point, Ms. Bojko-

Waters discussed the problems inherent in teaching young children to speak and read and write in Ukrainian, a task that is challenging of itself in an alien environment and even more difficult when those to whom it has been entrusted have become accustomed to using English as their primary language both in the work place and in social interactions. As an antidote to parents' rusty Ukrainian language skills and inadequate or forgotten vocabulary, she recommended creating book clubs where adults could meet to read and discuss Ukrainian literature. The rationale, she explained, is simple. "If we demand this of our children, we need to work on ourselves first."

Marusia Kolodiy is a successful entrepreneur who created her first business at the age of 22 while studying at Drexel University. In thirteen years, the business was grossing 20 million dollars and employed 450 people. In her presentation, Ms. Kolodiy focused on the business of women in business. She briefly pointed out that business opportunities for women employees, while more available and more diverse than ever, are still subject to male bias because women are still the ones who are expected to make a choice between career and family. Having dispensed with that truism, Ms. Kolodiy focused on an alternative that is becoming increasingly more attractive to many women -- self-employment. Praising the flexibility and freedom that such a course presents, Ms. Kolodiy explained that the opportunities for creating and building a business were unlimited. "No one goes to school to become self-employed. But every woman," she said, "needs to be open to this, no matter

what you do in your real life job. Everything is a potential."

The final panelist was Dr. Iwanna Ratycz, member of the UNWLA Executive Committee, who focused on the mature woman and the realities facing elderly women. She began by citing the myth of the Golden Years — a myth that includes well-established children living on their own, a move to Florida, and time for the two of us. The reality, she pointed out, is almost invariably different. She cited health concerns, the growing number of women confronting old age alone, and concerns about financial security. Dr. Ra-

tycz then discussed practical inventions that can improve the quality of life for elderly women and practical recommendations for getting the most out of life by becoming familiar with available services, assistance, and support programs and agencies. She strongly recommended continued physical activity, having a purpose, and active participation in community activities.

Wrapping up the presentations, Mrs. Zacharczuk thanked the presenters and addressed questions and comments from the audience.

MOTHERHOOD

by Martha Bohachevsky Chomiak

Almost forty years on American campuses has accustomed me to all sights, so it is difficult for me to be surprised by what I see. Rarely do I do a double take. But there still are pictures that shock, that stay with you long after the event.

George Washington campus is a city campus, private and not cheap and in the nation's capital but nevertheless a city campus. There are the usual city types, panhandlers, the temporarily sightless, genuinely disabled who have proprietary claims to a particular corner, the singers, musicians, the woman who has been needing a dollar to get home for the last decade, the white kids trying to jive, the blacks fitting into the white corporate establishment, the old ladies who held on to their houses despite the expansion of the campus. Nothing unusual.

And yet -- I was passed by a very determined double wheelchair, one on the wheels of the other, going quickly and weaving between the river of pedestrians disgorged by the subway. A tandem wheelchair? As it stopped at the light, I saw that the first conveyance was an electric wheelchair. An older woman ran it, her eyes pointedly fixed ahead, her head draped in a Central Asian kerchief, her face a study in concentration on the goal. Behind her, holding on with one hand to the pocket of the electric wheelchair, was a young woman, also kerchiefed, but more relaxed. Her hair was modestly hidden, as her Islamic faith demanded, but she need not have worried about her legs.

She had none.

They were an Afghan mother and daughter who could afford only one electric wheelchair to be able to afford the girl's education. The mother was trying to reconcile her traditional beliefs to a desire for learning for the young girl. Both disabled; neither a victim. Merely another example of a different Afghan mother.

The year Ukraine was gradually emerging from the chrysalis of the USSR into Ukrainian statehood, the organization of Mothers of Soldiers, which was founded because the mothers could not find out the fate of sons conscripted into the Soviet army during the Afghan war, staged a major women's demonstration that contributed to the disintegration of the Soviet Army. The Ukrainian Women's League, in its first tentative organizational stage, and the Women's Community organized the first joint demonstration to prove that Ukrainian mothers realize the importance of women's involvement in public affairs. The demonstration was held on March 8, 1990, the international women's day that became a type of Mother's Day in the USSR, subverting its original purpose of honoring revolutionary women.

The Afghan mother reminded me of how motherhood goes beyond the sweetness of kindergarten paintings and annual Mother's Day concerts. Sometimes motherhood needs determination and electricity.

Dniprova Chayka, Lyubov Yanovska. *In the Dark of the Night*. Roma Franko, tr. Sonia Morris, ed. Saskatoon, Sask. Language Lanterns. 1998. 465 pages. Can \$14.95. ISBN 0-9683899-1-0.

"Dniprova Chayka" means "The Seagull of the Dnieper"; but Lyudmyla Berezhyna-Vasylevska (1861-1927), who wrote under that pseudonym, spent much of her life in Odessa, and it is the sea rather than the river that seems to be ever present in her stories included in this second volume of "women's voices in Ukrainian literature". Dniprova Chayka, who was a high-school teacher by profession, wrote lyric poems and short stories, as well as libretti for a number of well-known and beloved children's operetta's of Mykola Lysenko, the composer.

The five realistic stories included in *In the Dark of the Night* deal with such topics as the agnosticism of a free-thinking Ukrainian peasant, the conscience of a do-gooder lady of the manor who wonders if she could ever "settle her accounts" with her servants and alleviate the injustices of social inequality, and the tense atmosphere of a growing social conflict as seen and depicted by one who is far from preaching the revolution but rather would prefer to avoid it. The other six prose sketches are pictures from nature pregnant with symbolism, or fairy tales in the form of prose miniatures. All but one of Dniprova Chayka's works included here are offered to the English-speaking reader for the first time. "The Maiden Seagull," in Mary Skrypnyk's translation, was issued in 1983 as an illustrated children's book by Dnipro Publishers in Kyiv. Dniprova Chayka's liberal tendencies were not appreciated by Soviet critics: rather than instigating revolutionary actions, she favored educational work among the masses and preferred evolutionary, peaceful means for the resolution of class conflicts. Thus they found her views narrow-minded and limited, and criticized her for being under the influence of bourgeois idealistic esthetics.

Most of the space in this second volume of "women's voices," however, is devoted to the work of Lyubov Yanovska (1861-1933). She was born into a Russian-Ukrainian family, the daughter of Oleksandr Shcherbachov, a military officer and later a *notarius*, who punished his children for using the Ukrainian language. Lyubov had some musical talent and was educated at the Poltava institute for young ladies, where

she developed an interest in philosophy. Having chosen a teaching rather than a musical career, she met and married Vasyl Yanovsky, a liberal member of the Ukrainian gentry. She lived for some twenty years in his manor, "Tarnovshchyna," in the Lubny region, devoting her time to the study of Ukrainian language, culture, and history, developing close ties to the local populace, and embarking on her literary career as a Ukrainian writer. Yanovska left a considerable literary heritage. A collection of her works published in Kyiv in 1991, at the time of *glasnost'* just prior to Ukraine's independence, includes three novels, thirty-four short stories, and sixteen dramas. During the heyday of Soviet rule, she was characterized as "having taken, occasionally, the bourgeois-nationalistic position." As a consequence, she was not very well known or studied, and none of her work, as far as can be determined, has ever been translated into English until now.

The current volume provides a good representative sample of Yanovska's short prose (twenty-six pieces). She depicts the life of various social classes: the peasants, the gentry, the intelligentsia. Even in her stories of peasant life, however, which are full of ethnographic detail about rituals, customs, and superstitions, Yanovska concentrates on basic philosophical questions of life and death, of human relationships and values. Her main interest is the psychological analysis of her heroes; she writes about their emotional life, about their internal conflicts, the choices with which they are confronted. The pursuit of happiness and human dignity is a recurring theme and there are feminist notes in her portrayal of women. One such feminist story is "Two Days Out of a Life," written in 1905. The husband loves his wife dearly and praises her amateur drawings and paintings, but rejects outright and refuses to understand her plan for both of them to spend one winter in the capital, a move that would make it possible for her to acquire some professional training. Yanovska makes an effective use of humor and satire, which are evident in such works as "How Lepestyna Got Some Kerosene," a self-portraying monologue of a village gossip; or "The Tragedy of a True Friend," in which a well-intentioned intercession on behalf of a friend's love affair leads to unforeseen complications; or "Fate," a psychological portrait of a drunkard. Many of Yanovska's stories have a built-in dramatic tension. "In the Dark of the Night," written in 1906, is a story with tragic and comic elements which depicts effectively the growing revolutionary atmosphere in society where even the innocent become guilty by association and reap dire consequences despite their declared neutrality and noninvolvement.

The translations read well and are more or less faithful to the meaning and style of the originals. The editor has supplied two-page concise biographical sketches for each of the authors. Her attention to biographical detail and her inclusion of family background -- matters all too frequently neglected in studies of Ukrainian writers -- are welcome. The 1903 unveiling of Kotliarevsky's monument, which was an

important event in Yanovska's life, took place in Poltava, and not in Kyiv, as stated by the editor on page 107.

Marta Tarnawsky
University of Pennsylvania

Reprinted by permission from *World Literature Today*
(Autumn 1999).

UKRAINIAN BOOKS FOR PRESCHOOLERS

A FEW FAVORITES

by Natalia K. Bilash

A great way for a preschooler to learn to read is through "alphabet books". The best of these incorporate words children know and attractive illustrations. There are quite a few good Ukrainian alphabet books (Abetkas) that fit these criteria and are ideally suited for making reading for preschoolers a non-threatening and interesting endeavor.

ABETKA by I. Kozij and V. Chochov is a thirty-four page soft-covered alphabet book published by Grand in Kyiv. It is illustrated with a "zoo-ful" of animals, and sure to appeal.

UKRAINIAN ABETKA, compiled by Ivan Malkovych of A-BA-BA-HA-LA-MA-HA Productions in Kyiv is a hard covered alphabet poetry book. Each letter is "illustrated" by a small verse. Many of the verses/poems are familiar to children raised in the diaspora.

A second **UKRAINIAN ABETKA**, published in Kyiv by Veselka, is a beautifully illustrated hardcover book containing of approximately 350 pages. Elaborate in content and structure, the book contains color diagrams, a letter presented in a sequence of words demonstrating its sound and appearance, and stories pertaining to each letter.

FROM A TO YA by Stanislav Ivanchuk appears in softcover and was a favorite preschool book of my daughter Olesia who read the book with Dido and learned many new and interesting Ukrainian words from it. It is published by Vinnytsia Press in Kyiv.

THE BEST WORD BOOK EVER is a Ukrainian-English-French dictionary compiled by children's illustrator Richard Scarry and Ukrainian editor Orest Dubas. Highly recommended, it differs from

the previously described Abetkas by focusing on words rather than letters -- every illustration pertains to a word. Published by Western Publishing Company in Canada, the book has an extensive index and is a great way for preschoolers who already know English and Ukrainian to start learning French.

Much public attention has recently been devoted to a practice good parents have always honored -- reading aloud to children. Children first focus on the illustrations, but their natural curiosity also draws them to the printed text of the story they are hearing. Ukrainian language preschool books featuring pleasant stories and nice illustrations are admirably suited for this purpose.

Several "read aloud" books are available from Hrono Publishing in Kyiv. Nicely illustrated, the soft-cover titles include *Khodyt Harbuz Po Horodi*, *Slippers for Saint Nicholas*, *The Painted Fox*, *The Cat's Home* (poems) and *The Christmas Gift* (a collection of Ukrainian Christmas Carols complete with notes).

Other "read aloud" books for preschoolers are published by Ivan Malkovych at A-BABA-HA-LA-MA-HA. The sturdy hardcover editions are especially good for younger children. Stories in the series include *The Cat and the Rooster*, *Musicians of Bremen*, *Koza Dereza*, *Pan Kotskij*, *Ivasyk Telesyk*, *The Golden Spider*, and *Kniazivna* (based on the children's song "Zhyla Bula Tsarivna" which we all grew up with).

I recently came across a new series of books published by Olir in hardcover fold out accordion-style. These books are the current favorites of my younger daughter, Ulana, who is now learning to read. All of the stories are stories we know from English/American books for children: *Puss in Boots*, *Lit-*

the Red Riding Hood, Cinderella, Hansel and Gretel.

A book I grew up with and enjoyed and which is also a favorite of my children is **THE ADVENTURES OF GNOMYK ROMTOTOMYK** by Roman Zavadovych. Illustrated by the late Edward Kozak, the book follows the life of the miniature Gnomyk Romtotomyk. Children love hearing of his adventures with animals and insects and of the lessons he learns along the way.

One last book I recommend for the preschooler who is beginning the wonderful adventure of learning to read is **THE MARCHING LETTERS**. Put out by the Svitlychka in Philadelphia, it is designed to teach children to write Ukrainian letters and numbers and experiment with different shapes and sizes. As far as I know, it is available for purchase only from the Svitlychka at Philadelphia's Ukrainian Educational and Cultural Center.

TAKE TWO ASPIRINS AND CALL ME IN THE MORNING

by Ihor Magun, M.D.

Aspirin (acetylsalicylic acid) has been used for over two hundred years. It is a compound derived from salicylic acid and was originally used for muscular inflammation and as a fever reducing agent. With recent advances in medicine, physicians have recognized some new beneficial aspects of aspirin.

The most common presenting sign of a heart attack is severe, crushing chest discomfort. When heart attacks occur, platelets in the blood stream, together with other clotting factors, compromise the blood supply, leading to the death of heart muscle. By preventing the platelets from aggregating together, the clot is compromised. The use of strong intravenous clot-busting medications still remains the standard of managing acute heart attacks, but the addition of aspirin is an important component. The new uses of aspirin lie in the anti-thrombotic (anti-clot forming) action of platelet inhibition. Current recommendations are to take 162-325 mg of aspirin at the first sign of a possible heart attack. Subsequent therapy is usually continued in doses of 81 to 162 mg. For secondary prevention after a heart attack or chronic angina pectoris, doses range from 162 to 325 mg to be taken daily.

Aspirin has also been shown to have anti-oxidant effects. This decreases the inflammatory response in individuals with diseased coronary arteries.

Risk factors for heart attack include family history of heart disease, diabetes, hypertension, obesity, smoking, and high cholesterol. Research has shown that aspirin does not decrease cardiovascular mortality, but it does decrease the risk of heart attack. This means that for preventive reasons, treatment with aspirin is beneficial for patients at risk for having a heart attack. In patients at low risk for development of

heart attacks, prophylactic aspirin may not be warranted.

The risk factors for stroke are the same as those for heart attacks. The use of aspirin during an acute stroke (a neurological deficit that is actively occurring) can reduce stroke effect. However, studies on the use of aspirin for prevention of strokes in high risk individuals are not encouraging and no recommendations can be made.

Aspirin is a medication and must be treated as such. It has many positive effects, but it can lead to the development of ulcers. The standard adult dose strength is 325 mg. But even in low doses marketed as baby aspirin or low-dose 81 mg, aspirin can lead to bleeding. Caution should be exercised by individuals who take high doses of aspirin for arthritic conditions because it may interfere with certain blood pressure medications. Caution should also be exercised by individuals who have asthma as this may be accompanied by some form of aspirin sensitivity. It is also wise to remember that aspirin is an acid and by no means should it be used topically for relief from pain. It should never be placed on the gums in the mouth for dissolving like candy.

Aspirin is now readily available in enteric-coated forms. These have fewer gastrointestinal side effects, but can also cause gastrointestinal bleeding. Since the enteric-coated aspirin is not as readily absorbed from the stomach, the 81 mg dose may not be sufficient to prevent the desired effect of platelet inhibition. Individuals taking aspirin for prevention of cardiac problems should be aware of this and choose either 81 mg of non-enteric coated aspirin or 325 of enteric coated-aspirin.

СОЮЗОВІ УКРАЇНОК АМЕРИКИ 75 ЛІТ!

ГОЛОВА СУА Ірина Куровицька

*Щиро вітаємо
Округу Нью-Джерсі
з ювілеєм 75-ліття заснування
Союзу Українок Америки.*

Екзекутива Союзу Українок Америки

*Слово Мати –
Найкраще слово.
Тарас Шевченко.*

Місяць травень найкращий час у році і вибрано його для святкування небесної Матері, яка віддала на смерть свого Сина за спасіння людства.

А перші святкування дня матері були весною у стародавній Греції. Вони вшановували (Rhea) богиню-матір. У Англії у XVII столітті вшановували матір у четверту неділю посту. В США Джулія Ворд Гаве (Julia Ward Howe) запропонувала святкувати день матері у 1872 р. Однак, Анн Джарвіс (Ann Jarvis) з Філадельфії довела до офіційного святкування в США у 1910 році. Західна Вірджинія першою офіційно прийняла це свято. Рік пізніше майже усі штати вже почали святкувати. У 1914 році Президент Вудров Вільсон офіційно проголосив День матері національним святом США, яке святкується у другу неділю травня. Сьогодні День матері святкують різні країни світу, хоч не всі в той самий день.

З нагоди Дня матері вітаємо всіх матерів і бажаємо успіхів у їх великих завданнях. Українська мати має велике і відповідальне завдання, бо вона не лише оберігає життя родини, але й зберігає та передає скарби свого походження.

Союз Українок Америки – це велика сім'я українських жінок свідомих своїх завдань та великої місії матері, родини і цілої української спільноти в США. Вони мусять продовжувати традиції та все те, що нам передали піонерки впродовж сімдесятип'яти років, створюючи нашу організацію. Цим днем обновім наші думки любови і посвяти для великого діла – продовження нашого існування.

Членки нашої організації щораз частіше входять в американські і міжнародні організації з чого ми радіємо. Упродовж багатьох років у обіжниках СУА закликав членок включатися в діяльність організації та поширювати правду, яку постійно неправдиво представляли про наш нарід, нашу історію і т.п.

Україна сьогодні незалежна демократична держава, яка переживає велику економічну кризу. Найбільше терплять немічні, хворі, особливо діти, тому держава потребує багато помочі. Суспільна опіка СУА вже багато років висилає дітей до санаторіїв і будинків відпочинку, але наші фонди є обмежені і можна лише допомогти малій горстці. Радіємо, коли читаємо, що так багато американських і міжнародних організацій допомагають Україні: дітям Чорнобиля, хворим, дітям в особливих обставинах, медичним приладам, чи навіть у навчанні найновішими методами лікування. Це є дійсно велике благородне діло.

Проблема в тому, що членки особисто збирають фонди на американські чи міжнародні організації з нашої громади. Нас це дуже турбує, бо українська громада є жертвенна для акцій СУА за що ми сердечно вдячні, але збирати ще від громади на різні американські почини є вже несправедливим. Американські організації одержують фінансову допомогу від філантропічних установ та фондаций, які оперують величезними фондами та складають на потреби цих добродійних організацій мільйони доларів, про що СУА навіть не може і мріяти.

Уділяйтеся в інші способи, допомагайте своєю присутністю, як наприклад, відвідинами у шпиталях, а не фінансами нашої громади.

Коли членки нашої організації ідуть до своєї громади, яких всі знають як членок СУА і збирають гроші на інші інституції, люди думають, що СУА працює з ними. Тому просимо не милити нашу громаду! Всякі

подібні акції з іншими партнерами є проти правил нашої організації, якщо вони не є схвалені Екзекутивною чи Головною Управою СУА. Також проти IRS Code Section 501(c)(3), неприбуткової корпорації звільненої від оподаткування в США.

Ви, дорогі пані, звертайтеся до американських середовищ, які радо відгукнуться на заклик американських чи міжнародних організацій, однак українським організаціям вони не допомагають. Громада вже є вичерпана і, коли СУА дає заклик, вже не може відгукнутися. Прошу голів Окружних Управ та відділів слідкувати за тими справами.

Лист з України

6 квітня 2000р.

Шановна пані Ірина Куровицька - президент Союзу Українок Америки!

Від імені жителів села Дернівки, Борзівського району, Київської області хочемо щиро подякувати Вам за матеріальну медичну допомогу для жителів нашого села. Всі ліки та предмети по догляду за хворими було використано для нашого населення. Ми сердечно дякуємо Вам за доброту, турботу та щире серце. Хай з Ваших облич не сходить усмішка, хай Ваш дім завжди буде як повна чаша, хай боронить Вас Бог і оберігають ангели-хранителі від усяких негараздів!

Побажання від наших щирих сердець, ми ніколи не забудемо Вашої доброти!

Голова Дернівської оРоди		Ю.В.Гочапирюкич
Секретар оРоди		В.П.Русаківа
Директор школи		Н.Л.Щур
Фельдшер		Л.Х.Головко
Молодший персонал		О.О.Головко

НОВИНИ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ

ВІТАЄМО НОВОСТВОРЕНІ ВІДДІЛИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

126-ий У БОСТОНІ І 125-ий У НЬЮ-ЙОРКУ!

БАЖАЄМО ВАМ, ДОРОГІ НАШІ СОЮЗЯНКИ, ГАРНИХ ЗАДУМІВ І ЗВЕРШЕНЬ
ТА РАДОСТІ З ПЕРЕБУВАННЯ У НАШІЙ ВЕЛИКІЙ РОДИНІ!

11 березня відбувся Окружний з'їзд Округу Чикаго на якому переобрано головою Окружної Управи Любу Калін. Екзекутива вітає і бажає успіхів голові і Управі. Заступниця голови СУА для справ організаційних Софія Геврик взяла участь у з'їзді.

18 березня Округа Дітройт розпочала святкування 75-ліття СУА урочистим бенкетом. Святковий комітет очолила Наталія Гевко. Головним доповідачем на бенкеті була голова СУА Ірина Куровицька. Вона вручила грамоти членкам за п'ятдесятлітню працю у СУА і також грамоту Окрузі Дітройт – голові Лідії Колодчин та головам відділів.

19 березня відбувся Окружний зїзд Округу Дітройт на якому вибрано новий провід, котрий очолила Наталія Гевко. Екзекутива СУА бажає успіхів нововибраній голові, Управі і всім членкам СУА у Дітройті та дякує за довголітню і корисну працю.

24 березня відбулося засідання Управи Українського Музею на якому обговорювалися потреби коштів для будови Музею.

25 березня Округа Філядельфії святкувала 75-ліття СУА. Комітет очолила Людмила Чайківська. Святкування почалося семінаром "Жінка в калей-

доскопі", який вела Дзвінка Захарчук. Присутніми були голова СУА Ірина Куровицька, члени Екзекутиви Софія Геврик, Оксана Фаріон, Ярослава Рубель, Ірена Стецьків, голова Контрольної комісії Іванна Ратич та редактори "Нашого Життя" Ірена Чабан і Тамара Стадниченко. Під час святкового обіду членкам вручили грамоти за 50-літню працю в СУА, грамоту Окрузі Філядельфії – голові Марії Раковській та головам відділів. На бенкеті Ірина Куровицька виголосила святкове слово. (Стаття про святкування готується до наступного числа. Ред.).

30 березня СУА одержав запрошення взяти участь у нарадах Українського і окремо Польського Консулятів стосовно виконання форм перепису населення. З огляду на те, що емігранти та громадяни США, які походять зі східної Європи, дуже часто у таких акціях не враховуються – потрібно подбати, щоб якнайбільше осіб виповнили форми.

1 квітня голова СУА взяла участь у засновуючому засіданні нового відділу у Бостоні. Головою вибрано Сузанну Шпак. Ініціаторкою створення Відділу була Лілія Головінська, котра присвятила свій почин пам'яті матері. Екзекутива складає Л. Голо-

вінській щиро подяку.

4 квітня відбулася зустріч Ірини Куровицької з жінками “четвертої хвилі”, які виявили бажання стати союзницями і створити окремих відділ.

12 квітня відбулися засновуючі збори нового Відділу СУА у Нью-Йорку. Присутніми були голова СУА Ірина Куровицька і голова Окружної Управи Нью Йорку Надія Савчук.

ДІЯЛЬНІСТЬ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

ОКРУЖНА УПРАВА СУА В НЬЮ ДЖЕРЗІ

1959-2000

*З нагоди 75-ліття Союзу Українок Америки Окружна Управа Нью-Джерсі вітає
Почесних голів СУА Іванну Рожанковську та Анну Кравчук,
членів Головної Управи СУА на чолі з її головою Іриною Куровицькою
та членів Контрольної комісії на чолі з Іванною Ратич!
Вітаємо колишню редакторку “Нашого Життя” Уляну Старосольську,
головного редактора Ірену Чабан та Редакційну Колегію!
Вітаємо Почесних членок нашої організації
та бажаємо многих літ усім членкам Союзу Українок Америки!
Щастя нам, Боже!*

Окружна Управа Нью-Джерсі, 1999 р. Перший ряд, ліворуч: Катруся Воловодюк, Надія Бігун, Тетяна Рішко, Софія Андрушків, Анна Кравчук, Марія Полянська, Олена Мельничук, Ольга Тритяк, Ірена Левицька. Другий ряд: Світлана Андрушків, Лідія Крамарчук, Ольга Буртик, Уляна Кобзар, Ірена Цапар, Таїса Богданська, Уляна Тимкевич, Ярослава Мулик, Божена Ольшанівська, Олена Бобиляк.

Окружну Управу СУА Нью-Джерсі засновано 11 жовтня 1959 р. в Ньюарку, Н.Дж. існуючими Відділами СУА: 24-им “Дочки України” в Елізабеті, 28-им в Ньюарку, 65-им “Дочки України” в Нью-Брансвіку, 67-им в Перт Амбо і 70-им ім. Віри Бабенко в Пассайку. Першою головою обрано Олену Гординську, довголітню референтку суспільної опіки при Головній Управі СУА. Згодом зорганізовано інші відділи – 61-ий у Віппані (розв’язаний 1998 р.), 85-ий в Картереті, 86-ий ім. Олени Теліги в Ньюарку, 45-ий в Елізабеті (який з часом з’єднався із 24-им), 32-ий (англомовний) в Юніон (розв’язаний в 1997 р.), 75-ий в Мейплвуд, 92-ий у Менвілл, 100-ий Відділ в Картереті, 4-ий ім. Ганни Дмитерко-Ратич в Нью-Брансвіку, 18-ий в Пассайку та 98-ий ім. Княгині Ольги у Міддлтвн-Голмдел. У 2000

році Окружна Управа Н.Дж. налічує 11 відділів і 37 вільних членок – разом 287 членок. На терені штату Нью-Джерсі існують два відділи, які належать до інших Округ – 19-ий у Трентоні та 71-ий Відділ в Джерсі Сіті.

Голови Окружної Управи СУА в Нью-Джерсі: Олена Гординська (1959–1961); Ольга Граб (1961); Ольга Салук (1962–1965); Почесна голова Ірена Левицька (1966 – 1968); Дора Рак (1969); Ірена Кіндрачук (1970–1972); Почесна голова Надія Бігун (1973–1974); Ольга Цар (1975); Почесна голова Ольга Гнатейко (1976–1977); Почесна голова Лідія Гладка (1978–1981); Почесна голова Ірина Чайківська (1982–1984); Почесна голова Ольга Тритяк (1985–1987); Почесна голова Тетяна Рішко (1988–1992); Марія Полянська (1993–1994); Ярослава Мулик (1995–1997); Марія Полянська (1998–2000).

Почесна голова СУА Анна Кравчук (1999).

Почесні членки СУА: Ганна Дмитерко-Ратич (1959); Наталія Чапленко (1978); Ольга Муссаковська (1984); Софія Андрушків (1990); Ольга Гнатик (1990); Ірена Левицька (1993); Ірина Чайківська (1993); Іванна Ратич (1999); Ольга Третьяк (1999).

Почесні членки Округи Н.Дж. Надія Бігун, Ольга Муссаковська, Олена Мельничук.

Першою імпрезою Округної Управи, в якій брали участь усі відділи, було Свято Героїнь, яке відбулося 28 лютого 1960 р. Важливість збереження правдивої української історії та культури в часах комуністичного терору на Україні стала пріоритетом діяльності відділів та Округи. Для координації введено календар діяльності, яким керуємося до сьогоднішнього дня. За останніх 40 років Округа постійно підтримувала сучасних українських художників, письменників та артистів, влаштовуючи вечори в їхню шану. Відділи Округи вшановували Лесю Українку, Тараса Шевченка, Івана Франка та інших визначних осіб. Округа брала активну участь у придбанні фондів на пам'ятник Тараса Шевченка у Вашингтоні, Д.К та в його відкритті у липні 1964 р.

Від заснування Округи започатковано "День союзнянки", який останніми роками відбувався на півострові Атлантику в екологічній секції "Клірвотер" на півострові Сенді Гук, Н.Дж. Метою завжди було дати нагоду союзнянкам із різних відділів ближче познайомитися, поділитися думками та поспілкуватися.

Важливість зв'язків з американськими жіночими організаціями та їхньої підтримки в українських справах спонукала Округну Управу Н.-Дж. старатися про членство у Федерації Жіночих Клубів штату Нью-Джерзі (New Jersey State Federation of Women's Clubs). 1969 р. Округна Управа Нью-Джерзі стала членом, а у травні 1970 р., дві делегатки Округи брали участь у стейтовій конвенції ФЖК. Перед цією конвенцією 5 квітня 1970 р. проведено конференцію на тему бездержавної дипломатії і зв'язків. Також в тому часі Округна Управа Н.Дж. втішалася успіхом української виставки у міському Музею в Ньюарку, про яку було обширно написано в українській та американській пресі. Це значно допомогло нам мати належне місце в американському світі; слідували запрошення на етнічні стейтові фестивалі в яких Округа брала участь. Тут була нагода розповісти про поневолену Україну, українців у США, Союз Українок Америки та представляти Україну живою перед американцями, а з тим і перед світом.

На конвенції ФЖК в 1977 р. прийнято резолюцію Округної Управи СУА в Н. Дж. у справі українки – політичного в'язня. 1980 р. Округна Управа мала виставку на конвенції про яку написано в альманасі федерації. 1986 р. за наполегливими заходами тодішньої голови Округної Управи внесено резолюцію у справі ядерної катастрофи в Чорнобилі, яку конвенція у присутності 669 голосуючих делегаток прийняла. Резолюцію вислано Президентові США та на 95-ту Міжнародну Федерацію Жіночих Клубів у Сінцінатті, Огайо.

Із незалежністю України в 1991 р. виринула потреба змінити напрям діяльності майже в усіх референтурах, зокрема у зв'язках. Прийшов час домагатися,

щоб Україна була визнана урядом США на рівні з іншими державами. 1999 р. Конвенція ФЖК штату Н.-Дж. прийняла нашу резолюцію проти торгівлі жінками та дітьми.

У першому десятиріччі діяльність Округи була спрямована на виховні та культурно-освітні програми. 1969 р. відбулася в Ньюарку міжокругна виховна конференція, в якій звернено увагу на дошкільне виховання – світлички СУА. На терені Нью-Джерзі діяло 5 світличок, які провадили 4-ий, 18-ий, 61-ий та 100-ий Відділи. 1989 р. заходами виховної референтки СУА Ольги Третьяк засновано першу українську захоронку, яка досі діє при Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку. Деякі членки 75-го Відділу є виховницями та допомагали у влаштуванні приміщення.

1970 р. конференція культосвітніх референток Округи Н.-Дж., а в 1971 р. разом з іншими жіночими організаціями Ньюарку проведено свято – 100 років з дня народження Лесі Українки. У 1982 році Міжокругна конференція суспільної опіки. Слідували конференції інших референтур. 1970 р. створено бюро суспільної опіки – це "пораддя" для сеньйорів, яку провадив 75-ий Відділ СУА.

Від свого заснування Округна Управа та її відділи брали активну участь в усіх закликах та починах Союзу Українок Америки. Округна Управа координувала працю відділів в усіх референтурах. Визначні річниць СУА, Округи та величаве 50-ліття журналу СУА "Наше Життя" в 1994 р. у присутності Почесної голови СУА Лідії Бурачинської, голови СУА Анни Кравчук, редакторів Уляни Старосольської та Ірени Чабан, було доказом не тільки співпраці Відділів, але також пошани до осіб, які стільки часу присвятили офіціозу нашої організації, який став історичним щоденником цілої організації.

Найбільше розвинена завжди була референтура суспільної опіки звернена постійно на потреби українців в околиці, діаспорі та в Україні. Тут слід підкреслити постійну турботу про долю політв'язнів та їхніх родин під час комуністичного режиму та радянської влади на Україні. Свідомість про їхні переслідування та терпіння завжди тривожили материнські серця союзнянок. Союзнянки добре розуміють потреби дітей, родини, людей похилого віку. Тут ідеться не тільки про місцеву допомогу, але коли виринула потреба допомогти потребуючим українцям у Польщі, Бразилії, Аргентині, Югославії, Румунії та останніх 10 років в Україні, відділи Округної Управи Н.Дж. не жаліли своєї праці, часу та ресурсів щоб допомогти своїм братам та сестрам.

Із кожною "хвилею" українських імгрантів, союзнянки Округи Нью-Джерзі допомагали їм влаштуватися, одержати відповідні документи тощо.

Від 1991 р. звернено особливу увагу на "четверту хвилю" новоприбулих з України, число яких більше повоєнної імміграції 1950-их років. У березні 1998 р. заходом Округи відбулася зустріч з адвокатами – спеціалістами в імміграційних справах в Ньюарку. Порупували та пояснювали важливі закони, які стосуються нових іммігрантів та відповідальність перед американським урядом їхніх спонсорів. Ми вдячні

Учасниці XXV Конвенції США.

Ліворуч: Тетяна Рішко, Ольга Гнатейко, Ірина Куровицька, Анна Кравчук, Лідія Гладка, Ольга Тритяк, Марія Полянська.

українській пресі за висвітлення цієї зустрічі.

У пам'ять першої голови Округу, яка відійшла у вічність на пості голови в 1961 р. у 1963 р. Округна Управа створила меморіальний Фонд ім. Олени Гординської для студенток україністики, який тривав 12 років. Відділи Округу складалі 250 дол. на річну стипендію. Першими реципієнтами були Ольга Романчук (Париж, Франція) та Катерина Леш (Інсбрук, Австрія), які одержували стипендії два останні роки студій. Слідували інші стипендіатки. Цим фактом віддзеркалюється далекоглядність засновниць Округної Управи Нью-Джерзі, які розуміли важливість освіти української молоді в діаспорі для збереження правдивої української історії, культури, релігії, мови та ідентичності.

Турбування за долю української молоді у Польщі під час комуністичного режиму спонукала 28-ий Відділ започаткувати довірочну допомогу дітям в українських інтернатах в Кошаліні та Лігніці. 1973 р. стипендійна допомога до Польщі була узгоджена зі Стипендійною Акцією США та Почесна членка США Софія Андрушків стала членом Комісії стипендій США, 1982 р. цю ділянку перебрала Віра Мицьо (86-ий Відділ США). Після розпаду комуністичного правління у Польщі (1989 р.) допомога до Польщі стала повністю під опікою Стипендійної Акції США. 1986 р. за стараннями Округу Відділи відбули інформативні імпрези під назвою "Українці – українському студентові" у супроводі прозірок. Головним доповідачем була тодішня референтка стипендій США Анна Кравчук. Відзначено подружжя Миколу та Мей Бойчуків (86) за спонсорування понад 20 дітей у Бразилії. У 1992 р. Округна Управа відзначила 25-ліття Стипендійної Акції США у присутності Почесної голови США і СФУЖО Лідії Бурачинської. Цей великий день був присвячений спонсорам-добродіям.

Завдяки відділам Округна Управа Нью-Джерзі є на першому місці у приєднанні спонсорів в останні 20 років, зокрема 86-ий Відділ. Заходами поодиноких членок та відділів при Стипендійній Акції США існують чотири тривалі фонди, які в 1999 р. становили суму 399,326.00 дол., для запевнення стипендійної допомоги українським учням та студентам. Через 86-ий Відділ 214,132.00 дол. і через 70-ий Відділ 85,194.00 дол. Округна Управа гордиться та підтримує референтку стипендій США Любу Більовщук (4-ий Відділ) та

стипендійне бюро США на терені Нью-Джерзі.

Від 1976 р. та заснування Українського Музею в Нью-Йорку, Округна Управа Н.Дж. бере активну участь у розвитку музею, приєднанні членів та придбанням фондів. Усі відділи є членами УМ, Округна Управа Н.-Дж. - меценатом та більшість відділів є добродіями. Наша Почесна голова Округної Управи Н.-Дж. та член 86-го Відділу США Ольга Гнатейко є головою УМ від 1998 р. За останніх 23 роки заходами поодиноких членок та відділів Український Музей в Нью-Йорку одержав датки на суму понад 550,000.00 дол.

1986 р. голова Округу Ольга Тритяк заснувала комітет для переобладнання української виставки у Музею Іміграції на острові Елліс Айленд, Нью-Йорк. Постійною працею та наполегливістю від 24 квітня 1987 р. у цьому американському музеї українців репрезентувала автентична виставка – експонати якої були привезені імігранткою з України до Пеннсилівенії на початку 20 століття. 9-го вересня 1990 р. відбулося офіційне відкриття Музею Іміграції у новому приміщенні. Як відомо, Статую Свободи (Statue of Liberty) та Музей Іміграції (The Ellis Island Immigration Museum) відвідують мільйони туристів. Для Округу Н.-Дж. це було надзвичайно велике досягнення. Ми прагнули, щоб світ знав правду про вклад українських імігрантів в мозаїку американського народу та не був частиною російської виставки, як це було попередньо. Заохочуємо членство США відвідати острів Елліс Айленд, Н.-Й.

Округна Управа Нью-Джерзі була господарями двох конвенцій США – XVI в 1971 р. та XXIII в 1993 р. на якій обрано головою США Анну Кравчук, першу голову США з нашої Округу. Разом із Округною Управою Нью-Йорку провели XVIII та XX-ту конвенції. На п'ятьох конвенціях США включно із XIX видавничою комісією конвенційних книг складалася із членів Округної Управи Н.-Дж. на чолі із Почесною членкою США Іриною Чайківською.

Округна Управа Н.-Дж. гордиться своїми членками, які віддано працюють на українській громадській ниві поза США та бажає їм дальших успіхів: Уляна Дячук – президент УНС, Рома Гадзевич – головний редактор "The Ukrainian Weekly", Божена Ольшанівська – голова АГРУ, Анна Кравчук – заступник командира штату Нью-Джерзі Українських Американських Ветеранів, Ольга Гнатейко – голова Українського

Музею в Нью-Йорку, Надія Світлична – колишній дисидент та політичний в'язень в Україні, Таїса Богданська – голова Українського Музичного Інституту, Марія Душляк – голова організації “Лемківщина”.

Вшановуючи пам'ять, посвяту, безкорисливу працю, далекоглядність та любов до України напиш

попередниць, ідемо вперед у 21-му столітті! Пристосовуючись до нової техніки комунікації та праці, заохочуємо жінок українського походження на терені нашого штату стати у ряди Союзу Українок Америки Округу Нью Джерзі. Ми радо підемо Вам назустріч!

ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Хроніка за 1999 рік

Закінчення з попереднього числа

88-ий Відділ СУА ім. княгині Ольги у Філядельфії має 41 членку, головою була Марта Бобак до 20.ІІІ. 1999, Дарія Кульчицька від 20.ІІІ. 1999 р. 20 березня 28 березня влаштували великодній базар в Manor Jr. College, 25-го квітня – товариську зустріч з нагоди 10-ліття Відділу у Valey Green Inn. На XXV Конвенції СУА Відділ репрезентували Дарія Кульчицька і Наталка Гаркинс. 12 червня зорганізували прогулянку автобусом до ботанічного городу Longwood Gardens; 19 червня – передвакаційні сходи в домі Наталки Гаркинс, на які голова Відділу запросила жінок, зацікавлених вступити до СУА. Записалося до Відділу 21 нових членок. Відділ за один рік чисельно подвоївся. 24-го жовтня провели показ жіночої моди у залі церкви Благовіщення в Melrose Park, PA; 11 грудня влаштували різдвяний базар в Українському Освітньо-Культурному Центрі. Відділ продавав різдвяні прикраси.

90-ий Відділ СУА ім. Софії Русової. Голова – Христина Хомин-Їжак, відділ нараховує 52 членки. За звітний період прибуло п'ять нових членок, вибуло три. У 1999 р. Відділ відбув 9 сходин і 11 засідань Управи Відділу. Зорганізували дві святкові гостини для членок. У грудні 1999 р. провели загальні збори, в червні – передвакаційну вечірку і льотерію.

У звітному році праця Відділу була спрямована на культурно-виховні програми. Влаштували три прогулянки автобусами для членок і гостей з метою зміцнення товариського співжиття. Відвідали унікальну виставку японського мистецтва а також два Державні заповідники, - кораблем до Tangier Island і автобусом до будинку Вашингтона у Mt. Vernon.

На сходинах Відділ гостив голову Спілки народних майстрів України професора Зеновію Краковецьку зі Львова, представницю Союзу Українок Львівського відділу Ольгу Кочан та членку Спілки художників України, художницю-ткалю гобеленів Оксану Риботицьку. Голова Відділу і Наталія Даниенко та Марія Кондрат взяли участь у XXV Конвенції СУА.

Відділ підтримав працю Товариства сеньйорів Філядельфії і пожертвував 40 святкових упакованих медівників для різдвяних подарунків німецьким і самітнім членам Товариства сеньйорів. У

пам'ять колишньої Почесної голови СУА і Почесної голови СФУЖО Лідії Бурачинської Відділ провів збірку на Стипендійний фонд ім. Лідії Бурачинської для студентів народного мистецтва в Україні. Цією справою зайнялася референтка стипендійної акції Дора Горбачевська. Зібрано 2,610 дол. і передано до Стипендійної Акції СУА. Відділ утримує двох стипендіатів в Україні. Всі матеріали і фотографічну виставку з імпрези про Софію Русову передали відділам інших Округ, як культурно-освітній обмін. У жовтні 45-ий Відділ СУА в Дітроїті, а 20 березня - 33-ій у Пармі успішно влаштували подібні імпрези. Слово про Софію Русову виголосила наша членка Віра Кліш. Прибуток передали для сиріт до суспільної опіки СУА в Україні. З ініціативи референтки зв'язків Відділу Марти Пеленської 10-го жовтня влаштували успішну презентацію книжки: “Мілена Рудницька: статті, листи, документи.” Книжка видана у Львові 1998 р. за редакцією д-р Марти Богачевської-Хомяк, Ярослава Пеленського і Мирослави Дядюк, завдяки фінансовій підтримці Союзу Українок Америки. Прибуток з продажі книжок 1,495 дол. передали на Видавничий фонд СУА. Співорганізатором цієї імпрези був 67-ий Відділ СУА. 90-ий Відділ плекає товариські зв'язки з іншими відділами і приймає участь у їхніх ювілеях чи імпрезах. Дві членки 90-го Відділу є членками Екзекутиви СУА, чотири – членками Окружної Управи, одна в Екзекутиві СФУЖО, шість у Фінансовій комісії СФУЖО. Водночас членки Відділу працюють і є членками різних громадських, професійних і церковних організацій. Відділ веде свою діяльність згідно з вказівками Головної і Окружної Управ СУА. Фінансові зобов'язання та передплату журналу “Наше Життя” Відділ виконує повністю і своєчасно. Всі референтки сумлінно виконують свою працю. У дружній атмосфері проводимо сходи, допомагаємо одні одним у потребі для добра організації і нашої громади.

91-ий Відділ ім. Олени Кисілевської. Голова Марта Федорів. До загальних зборів головою була Ольга Цегельська. Відділ нараховує 22 членки, виконує всі фінансові зобов'язання, є членом і меценатом Українського Музею і 10 членок Відділу є членками УМ.

У Відділі дуже активна референтура суспільної опіки, яку в 1999 р. очолювала Марія Корчева, а тепер очолює Надія Цегельська. Упродовж року вислано 27 пакунків з вживаним одягом і святковими подарунками до сиротинців у Тернополі і Вінниці та до приватних осіб; в цьому і дарунки від "св. Миколая", подаровані дітьми школи св. Івана Хрестителя в Нортгемптоні і дітьми церкви св. Йосафата в Бетлегемі. Для придбання коштів влаштовуємо продаж вареників, великоднього печива та лотерію.

Виховна референтка Ірена Бачинська вже довгий час вчить української мови в цілоденній школі св. Івана Хрестителя в Нортгемптоні та цього року знову провадила курси вишивання для учнів школи. Під її впливом кілька учнів переписуються з дітьми села Затірці на Волині. Під проводом музейної референтки Ірени Барц, 4 членки Відділу відвідали Український Музей в Нью-Йорку та оглянули виставку Григорія Логвина.

Членки Відділу оплачують збірну стипендію до Бразилії, дві членки є спонсорами стипендіятів у Бразилії; одна членка оплачує стипендію в Україні, придбали одну стипендію з-поза Відділу. Для членок з родинами влаштували родинний пікнік.

У 1999 р. відзначили 90-ліття двох наших членок – Мирослави Луцької і Дарії Балазюк. У грудні відвідала наш Відділ Ольга Тритяк і висвітлила прозирки з конкурсу "Природа і ми", на цей захід ми запросили наших парафіян.

Крім праці у Відділі допомагаємо в громаді: гостили ансамбль "Бандура" з Перемишля та допомогли влаштувати святкування 25-ліття священства нашого пароха о. Данила Гуровича. Членки Відділу взяли активну участь у відзначенні 8-ої річниці незалежності України в Бетлегемі.

З ініціативи нашого Відділу, новообраний конгресмен Pat Toomey став членом групи "Ukrainian Caucus" у Вашингтоні.

Анна Максимович.

95 ГВОЗДИКІВ ДЛЯ ПАНІ ОЛІ

Особлива гостина, яку підготували син Михайло з дружиною Роксоляною, відбулася з нагоди дев'яностиліття Олі Яримович – мами, бабусі і прабабусі. Дорогу ювілярку вітали також внучка Тетяна Томпсон з чоловіком Скотом, правнуки Калина і Микола та запрошені гості, які вручили їй китицю з 95 рожевих гвоздиків.

Після смачного обіду слідували привіти. Від союзянок найстаршу членку СУА вітала голова 56-го Відділу СУА Оріся Свистун, друзі – Олена Качала, Соня Барусевич, Ляля Шпон, Атанас Кобрин, Йосип Лисогор, гостя з України, редактор "Смолоскипу" Осип Зінкевич і ін.

Оля Яримович народилася в Нью-Йорку. Молодою дівчиною поїхала в Україну відвідати родину. Події Першої світової війни не дозволили їй повернутись до Сполучених Штатів. Залишаючись в Україні, Оля полюбила життя з рідними, познайомилася з колишнім старшиною Української Армії Миколою Яримовичем і одружилася. Під час Другої світової війни подружжя виїхало до Америки. Проживали в Нью-Йорку, а після смерті чоловіка пані Оля виїхала до міста Венас на Флориді і є найстаршою активною членкою 56-го Відділу СУА.

Ольга Яримович з родиною.

Закінчуючи родинну гостину, ювілярка разом з сином сердечно дякували присутнім.

З нагоди ювілею гості склали 465 дол. на Фонд Суспільної Опіки для допомоги "Бабусям" в Україні.

Марія Наваринська,
пресова референтка.

НЬЮ-ЙОРК ВШАНОВУЄ ГЕРОЇНЬ

За стараннями жіночих організацій ОЖ ОЧСУ і Союзу Українок Америки в Нью-Йорку відбулося традиційне свято “В поклони героїням”. Цього року свято мало незвичайний характер. Ми мали честь приймати одну із довголітніх політв'язнів Володимирської тюрми у Росії громадську діячку Дарію Гусяк.

Свято відкрила Людмила Костик – голова Відділу ОЖ ОЧСУ ім. Уляни Целевич в Нью-Йорку. Однохвилинною мовчанкою вшанували героїнь України. Л. Костик привітала голову СУА Ірину Куровицьку, заступниця голови Марія Лозинська представила Дарію Гусяк.

У своїй доповіді Дарія Гусяк розказала про свій арешт, а також про Катерину Зарицьку і Галину Дидик та спільну з ними долю політв'язня. Вона поді-

лилася своїми думками про сучасний стан в Україні та про “Всеукраїнську лігу жінок”, яку очолює.

Дальше вела програму голова 123-го Відділу СУА Уляна Кекіш-Солоденко.

У мистецькій частині виступила Надія Татчин з художнім читанням та музичний ансамбль “Промінь” у складі Богдани Волянської (керівник групи), Соні Шерег-Ляхіцької та Оксани Харук-Боднар.

Олександра Кіршак, голова ньюйоркської Округи СУА, подякувала Дарії Гусяк та учасникам і гостям цього величного свята.

Національним славнем завершився вечір.

Іванна Мачай,
пресова референтка Округи Н.Й.

Учасниці зустрічі 17-го і 56-го Відділів СУА.

ЗУСТРІЧ ДВОХ ВІДДІЛІВ

З ініціативи членки 17-го Відділу в Маямі Ірини Ракуш, відбулася святкова зустріч, союзниць 17-го і 56-го Відділів в залі Української Католицької парафії в Норт Порті. Групу союзниць з Маямі очолювала Ірина Ракуш, а 56-го Відділу – його голова Оріся Свистун.

Після спільного сніданку почалися наради, які вела Оріся Свистун. Багато часу присвячено організаційним справам. Обговорювалося питання, як зацікавити нашою діяльністю українок з “четвертої хвили” і допомогти їхнім дітям зі школами українознавства. Підкреслювалося також і те, щоб обов'язково запрошувати до Відділу жінок, котрі на постійно переселилися з північних штатів на Флориду.

Розглядалися можливості створення нових відділів на терені Флориди. Тому, що відзначення 75-ліття СУА припадає на 2000 рік, говорилося й про напрямні праці та ювілейні святкування у відділах.

Ірина Ракуш запросила Управу 56-го Відділу, членок і, особливо хор Союзу Українок, прибути до Маямі на святкування 75-ліття СУА.

Третя справа яку обговорювали – це передплата нашого журналу рідним в Україні. З нагоди зустрічі обидва Відділи зложили по 50 дол. на Запасний Фонд журналу “Наше Життя”.

Присутні зробили спільний знімок і відспівали гімн СУА.

Марія Наваринська,
пресова референтка.

ПРАЦЯ 86-го ВІДДІЛУ ім. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, НЬЮАРК, Н.Дж.

На ширших сходах, 14 березня, окрім прийняття плану праці на біжучий рік, голова нашого Відділу Уляна Тимкевич, виголосила гарно опрацьований реферат на тему: “Життя Тараса Шевченка та образ матері-героїні в його творах”.

У церковній залі св.Івана Хрестителя в Ньюарку, 23 травня відбулася виставка барельєфів мистця плоскорізьби Зенона Голубця. Це дало змогу нашій громаді оглянути унікальну творчість цього надзвичайного мистця. Кавою і солодким було доповнено цей цікавий день.

На 25-ту Конвенцію США в Чикаго, яка відбулася 28-30 травня, 1999р. було делеговано Уляну Тимкевич – голову Відділу, Катрусю Воловодок – заступницю голови та Ольгу Гнатейко – музейну референтку.

Про перебіг Конвенції обширно розповіли нам її учасниці на ширших сходах 13 червня.

Наші членки цікавляться також справами здоров'я, і 3-го жовтня, в церковній залі відбулася лекція д-р Мотрі Української на тему: “Жіночий рак – його об'яви, лікування та запобігання”. Лекція була цікавою, добре опрацьованою і корисною. Це велике признання для наших молодих професіоналістів, завжди готових надати поради, не дивлячись на свій обмежений час.

30 січня 2000р. відбулися Загальні збори 86-го Відділу США. Головуючою Зборів вибрано Ліду Гайдучок, протоколярною секретаркою Марійку Українську. Окружну Управу репрезентувала Божена Ольшанівська. **Управа Відділу** з невеличкими змінами залишилася та сама. Голова – Уляна Тимкевич, заступниця голови – Катруся Воловодок, Наталка Змій – протоколярна секретарка, Марійка Українська – кореспонденційна секретарка, Надія Канюка – скарбник. **Референтки:** Ярослава Балабан – суспільна опіка, Любомира Бойко – пресова, Ліда Гайдучок – культурно-освітня, Люба Лапичак-Лесько – музейно-

14 листопада в Українському Народному Домі в Ірвінгтоні відбулося музичне матине, яке організували наші союзниці Ліда Гайдучок, Надія Канюка та Люба Лапичак-Лесько. Імпрезу відкрила голова У. Тимкевич передаючи ведення програми своїй заступниці – К. Воловодок. Учасниками матине були: о. Володимир Баран – акордеон, Джені Канюка – сопрано, Ольга Стащипин – альт з власним акомпаніаментом на бандурі, та Олег Сохан – фортепіано. Приємно було бачити між присутніми професорів музики – Дарію Гординську-Каранович та Таїсу Богданську. Весь дохід призначено на добродійні цілі США.

Наш Відділ далі утримує стипендіята, висилає гроші та посилки в Україну та інші місця потреб, асигнуємо певну суму на музей у Нью-Йорку.

5 грудня, 1999р. провели дуже успішний різдвяний базар, який закінчили лотерією.

Ширшими сходами 19 грудня, ми закінчили повний рік праці.

За взаємними побажаннями Різдва Христового та щасливого Нового 2000 Року й міцного здоров'я, ми розійшлися з великою надією, що нове століття принесе нам ще більше сили до праці, та ще кращі успіхи на майбутнє. Радо привітаємо нових членок у новому столітті!

мистецька, Дарія Полянська-Стокерт – стипендійна, Оксана Стеранка – організаційна, Наталка Буняк і Ліда Величковська – господарчі. **Контрольна комісія:** Люба Лапичак-Лесько – голова, Володимира Васічко й Лариса Пенцак – членки. **Номінаційна комісія:** Наталка Клапшак і Наталка Сигіда.

Наш 86-ий Відділ щиро вітає нових членок – Іванку Мартинець та Ольгу Гунчак і заохочує бажуючих приєднатися до нас.

Любомира Бойко,
пресова референтка 86-го Відділу.

Закінчення зі стор. 4.

Але кісткам Марії Мазепи не призначалось спочивати у спокою. У 1712 році за наказом Петра знято було церкву Вознесіння і весь Печерський монастир, бо на тому місці зводились вже печерські кріпосні будинки. Цар Петро наказав, щоб жіночий монастир на Печерську закрили зовсім, а черниць перевели до монастиря Флоровського. Все церковне надбання й всі маєтності Печерського монастиря приєднувалися до монастиря Флоровського. Що сталося з монастирськими могилами, де шукати хоч би саме їх місце, ніхто не знає!..

Пам'ять про Марію-Магдалену Мазепу, „всечесною госпожу ігуменню" Печерську, продовжувала жити в монастирі Флоровському. Там зберігалися її пам'ятки-дарунки, що Мазепина мати справила для тієї церкви, де вона молилась. І "воздухи", і „блюдо", й “епітрахіль” зберігалися у Флоровському монастирі з великим пошануванням і використовувалися лише у великі свята. В ті свята дарунки ігумені сяяли своїми перлами й кованим сріблом та золотом, нагадуючи стародавніми буквами про час і ім'я Марії-Магдалени Мазепиної.

СВЯТКОВІ СХОДИНИ 29-го ВІДДІЛУ СУА ім. 500 ГЕРОІНЬ КІНГІРУ

Кожного року членки 29-го Відділу СУА влаштовують святкові сходи на які запрошують цікавих гостей, щоб погукорити. Досі перебували з нами студенти з України, які вчатьс в недалеких університетах. Викладачі з Острозької Академії прибули в товаристві професора Мирона Куропаса та його дружини Лесі і представниці Генерального Консульства в Чікаго.

Цього року ми скористали з побуту в Чікаго Марти Коломиєць Яневської, дочки нашої членки Люби Коломиєць. Марта є директором Освітньої програми ринкових реформ у Києві. Вона розказала про свою працю, яку підтримує уряд України з допомогою US AID. Один із проєктів “Winrock International” займаєтьс виданням різних брошур які подають практичні поради пристосування до ринкових умов. У таких брошурах є інформації не тільки про нові закони, але й поради як провадити підприємство, як одержати позичку, як написати біографію-резюме, а також інформації про центри зайнятості та можливості перекваліфікації.

Марта Яневська висвітлила відео про різні успішні підприємства і з ентузіазмом розказувала про проєкти, які допомагають енергійним жінкам в Україні здобувати позиції та бути корисними для інших.

Цього року відзначаємо 40 років праці для громади в Чікаго. Наш Відділ заснувався як молодечий і членки, матері малих дітей, зорганізували “садочок казок”, влаштовували дитячі забави з виховними програмами, видавали книжки для дітей. Вже багато років провадимо стипендійну акцію для молоді в Польщі, Бразилії та Україні, а тепер для студентів Острозької Академії. Суспільна опіка Відділу допомагає лікарням, школам та іншим і здобуває фонди для оплати пакунків. Беремо участь у всіх починах нашої Округи та влаштовуємо цікаві імпрези для ширшої громади. Виступ Марти Коломиєць Яневської згуртував більше число членок і дав багато інформації про життя наших посестер в Україні.

Рута В. Галібей, пресова референтка.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

63-й ВІДДІЛ СУА ім. СОФІЇ РУСОВОЇ, Воррен, Міч.

23-го січня відбулися загальні збори нашого Відділу в присутності голови Округи Лідії Колодчин. Головуючою зборів була Вася Гординська, секретаркою – Ольга Филипів.

Нова Управа Відділу: Ольга Гриньків – голова, Ольга Гишак – заступниця голови, Ірина Іваницька – друга заступниця голови. Ольга Процик – протоколярна секретарка, Євгенія Муштук – кореспонденційна секретарка, Дана Андрушків – скарбник.

Референтки: Вася Гординська – культосвітня, Ярослава Казанівська – пресова, Катруся Іванчук і Люба Петрик – організаційні, Марія Готра – суспільної опіки, Ольга Макакр – музейна, Тереса Сливка – господарська.

Контрольна комісія: Ксеня Антипів – голова, Олена Гевко і Віра Сіра – членки.

Ярослава Казанівська, пресова референтка.

66-й ВІДДІЛ СУА, Нью-Гейвен, Конн.

Річні загальні збори 66-го Відділу відбулися 13 лютого ц.р. в присутності голови Округи Марти Рудик. Президію зборів очолювала Лідія Фіцалович, секретарювала Марія Висовська.

Нова Управа вибрана у такому складі: Ірена Мандич – голова, Ірена Гладка – заступниця голови, Марія Висовська – протоколярна і кореспонденційна секретарка, Емілія Іванів – скарбник, Лідія Фіцалович – фінансова секретарка.

Референтки: Лідія Фіцалович – організаційна та культосвітня, Марія Висовська – пресова, Ірена Гладка – суспільної опіки, Ольга Посполіта – музейна і господарська, Марія Кульчицька – стипендійна, Ірена Мандич – хронікар, Ірена Гриневиц – відповідальна за передплату “Нашого Життя”.

Контрольна комісія: Марія Кульчицька – голова, Надія Михетей і Ліда Козюпа – членки.

Марія Висовська, пресова референтка.

76-й ВІДДІЛ СУА ім. НАТАЛІЇ КОБРИНСЬКОЇ, Воррен, Міч.

Відбулися загальні збори 76-го Відділу СУА ім. Наталії Кобринської у Воррені. Головою зборів була Лідія Колодчин, секретаркою – Марта Василькевиц. Окружну Управу репрезентувала голова Округи і наша членка Лідія Колодчин.

Управу Відділу вибрали у такому складі: Стефанія Оглаб'як – голова, Марія Дуткевиц – секретарка, Марта Василькевиц – скарбник.

Референтки: Лідія Колодчин – організаційна, Ксеня Кучер і Анна Бойчук – культурно-освітні, Мирося Бараник – виховна, Людвика Томин і Анастасія Прийма – суспільної опіки, Марія Костюк і Софія Фігач – господарські.

Контрольна комісія: Рома Дигдало, Ольга Савчук і Анна Бойчук. Учителькою садочка є Леся Шерстило. Садочок відвідує 14 дітей.

Марта Василькевиц.

99-ий ВІДДІЛ СУА ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, Вотервліт, Н.-Й.

Загальні збори 99-го Відділу ім. Лесі Українки відбулися 6 лютого ц. р. Головою президії вибрали Наталку Верзол, секретаркою – Марію Філь. Головну Управу репрезентувала її голова Дося Кушнір.

Управу Відділу вибрали у такому складі: Люба Кушнір – голова, Надія Сембрат – заступниця голови, Дося Кушнір – секретарка, Дарка Мокій – скарбник, Любомира Мокій – фінансова секретарка.

Референтки: Марія Кулик – організаційна,

Леся Мишук – культосвітня, Дося Кушнір – пресова, Наталка Кушнір-Верзол – виховна, Любомира Мокій – суспільної опіки, Віра Кушнір – мистецько-музейна, Любомира Мокій – стипендійна.

Контрольна комісія: Катруся Ксеніч – голова, Калина Тисяк і Теодозія Шевчук членки.

Дося Кушнір, пресова референтка.

Закінчення на стор. 32.

Закінчення із стор. 8.

Однак поновлення Г. Кочура в Спілці письменників відбулося аж у 1988 р. Наступного року він стає лавреатом Перекладацької премії ім. Максима Рильського Спілки письменників України. Ця премія присуджується за найвищі досягнення в галузі перекладу українською мовою творів світової літератури, що збагачують скарбницю національної культури, сприяють її активнішому інтегруванню в загальнолюдський духовний процес.

У цьому ж 1989 р. у видавництві “Молодь” вийшла перша збірка власних віршів Григорія Кочура “Інтинський зошит: Вірші 1945-1953 років” – одна з великих сторінок нашої “невольничої музи” найвищого інтелектуального рівня. Автору йшов тоді 81-й рік життя...

1991 р. видавництво “Дніпро” публікує збірку “Друге відлуння”, куди ввійшла абсолютна більшість віршових перекладів Майстра, також Шекспірів “Гамлет, принц данський”. Збірка охоплює понад 130 авторів, перекладених із 24 мов, що репрезентують 26 національних літератур. Вона обіймає значний часовий період (двадцять сім століть, починаючи з Архілоха, VII ст. до н. е.) та географічний простір – Європу, Америку, Північну та Південну, і Азію. Усе це охопила своїм генієм одна людина! Це унікальна в українській літературі енциклопедія поетичних стилів, перекладацький дивосвіт, у якому багатоголосся адекватно відтворено розмаїттям звукових багатств та художніх засобів української мови. Справедливо пише М. Стріха: “Навіть на тлі яскравих і загальноновизнаних здобутків провідних майстрів підсумкова книга Г. Кочура “Друге відлуння” – явище абсолютно унікальне як за рівнем втілення вершинних творів світової поезії, так і за обсягом охоплених авторів, мов та історичних епох” (“Літературна Україна” за 23 лютого 1994 р.).

На жаль, з різних причин далеко не всі переклади Г. Кочура ввійшли до збірки “Друге відлуння”. Так, його близький друг та однодумець Л. Череватенко умістив у журналі “Дніпро” за 1995 р. (Ч. 9-10, стор. 104-115) добірку Кочурових в основному неопублікованих перекладів під промовистою назвою “Третє відлуння”.

Історикові культури важко переоцінити вартість перекладів Г. Кочура. Праця Майстра в цій галузі – окремий етап в історії українського художнього перекладу, в засвоєнні світової літератури

нашою. Він залишив нам такі зразки перекладацького мистецтва, яких годі перевершити, з якими не легко й зрівнятися. Творча індивідуальність Г. Кочура ніколи не тяжіє над поезією, яку він перекладає: глибинне знання світової культури, філологічна компетентність та повага, з якою він ставиться до автора, творять це диво перевтілення.

Але крім того, Г. Кочур – автор широкомасштабних досліджень з тверезими, виваженими оцінками: “Шекспір в Україні” (1966), “Микола Зеров і польська література” (1966), “Штрихи до портрету Максима Рильського” (1970), “Данте в українській літературі” (1971), “Арістофанів сміх” (1981), “Зеров і Словацький” – 1988), “Кілька уваг про Василя Мисика та його переклад “Ромео і Джульєтта” (1988), “Феномен Миколи Лукаша” (1989), “Літературна доля Вергілія” (1992). Він написав також передмови до україномовних видань творів П. Верлена, Ф. Шіллера, Дж. Боккаччо, Я. Гапека та чимало статей для “Української Літературної Енциклопедії”.

У березні 1993 р. Наукове Товариство імені Шевченка обирає Г. Кочура своїм дійсним членом і в серпні цього ж року, під час Другого конгресу Міжнародної асоціації українців, нагороджує його Медаллю імені Михайла Грушевського. 9 березня 1995 р. Указом Президента України Л. Кучми Г. Кочуру присуджено Державну премію України імені Т. Шевченка. На жаль, присуджено її посмертно: 15 грудня 1994 Григорій Кочур переступив межу вічності. Але це присудження стало належним (хоча й запізним) визнанням його величезних заслуг перед українською культурою, його вагомому внеску в світову літературу.

У сонеті, присвяченому Кузьмі Хобзеві, Григорій Кочур писав:

*Приймаю, доле, все без скарги, без вагань,
Лиш вбережи, молю, мого ества основу –
Мое оплачене поневірянням слово:
В нім сяє все, чого позбавлений в житті,
В нім – волі й вічності уламки золоті,
В нім – правді світовій і правді нашій дань.
(Г. Кочур. Інтинський зошит... Стор. 28).*

У цих рядках – Заповіт Григорія Кочура прийдешнім поколінням.

РОКСОЛЯНА ЗОРІВЧАК

Львів, 22 серпня 1998 р.

ВІДІШЛИ У ВІЧНІСТЬ

НАДІЯ ПОПЕЛЬ

Ми втратили одну з основниць 82-го Відділу СУА, дорогу Надію Попель. Відійшла у вічність 15-го грудня 1999 р. Важко було нам розставатися з нею, бо була вона душею Відділу. Виконуючи зріцтво свої обов'язки скарбника, вона не була байдужою до всіх інших справ Відділу, про все знала і там де треба допомагала членкам. Два роки була головою Відділу.

Народилася Надія на Стрийській землі в 1913 році в сім'ї священника. Мати Марія з Тимцюраків, батько Зіновій Дригичич. Мала три молодші сестри. Батько швидко помер. Мати з дітьми переїхала до бабуні в Стрию, де Надія у 1931 році закінчила учительську семінарію. Вчилася весь час з відзначенням. Згодом закінчила Торговельну школу і працювала в "Центробанку" у Львові. Вийшла заміж за Мар'яна Попеля. З приходом більшовиків у 1944 році з чоловіком і сином Юрієм виїжджають до Словаччини, а згодом до Франції, де в той час проживав брат чоловіка. У 1949 р. переїздить до Америки і тут, в Нью-Йорку, Надя працює в Ситі Банку. Так як вчилася, так і зарекомендувала себе першорядною працівницею. Надія була зріцтвом мамою і бабунею, привила синові і трьом внукам любов до

всього, що українське. Передчасно помер її чоловік, але з піднесенням чолом працювала вона для родини і української громади. Належала до Патріархального Товариства де була скарбником, як також була скарбником в Українському Музею у Нью-Йорку. Постійно тримала контакт з родиною в Україні та допомагала їй. Цікавилася всіми подіями на Батьківщині, хвилювалася і переживала...

Надія була товариською, згідливою, скромною людиною. Кажуть, що нема незамінних людей, є люди неповторні – їх можна заступити, але замінити – ніколи. Такою була нам дорога Надія Попель. Не одна сльоза впала з очей союзнок, які її щиро любили і шанували, бо була їм, як рідна сестра. Молимося Богові за спокій її душі. Завжди буде нам бракувати її присутності в нашому Відділі, коли засядемо до спільного столу. Вічна їй пам'ять!

М. М.,
пресова референтка.

ДАРІЯ ШВЕЦЬ

9 грудня 1999 року померла членка 33-го Відділу Дарія Швець.

Народилася Дарія 19 вересня 1935 року в м. Городище на Львівщині в родині Наталії та Євстахія Табаків. Крім неї в родині було ще двоє дітей – доня Наталка та син Мирослав. Наталка померла ще в дитячому віці. У 1944 році родина вирушила на еміграцію. Дуже тяжким видався цей скитальський шлях: в дорозі від тифу померла мати, до

табору в Німеччині (Міттенвальд) дістався батько з двома дітьми. Німеччина і стала для нього місцем останнього притулку – у 1946 році він раптово помирає, а Дарія з братом залишаються круглими сиротами на чужій землі, без постійного даху над головою. Діти попадають до сиротинця у Філядельфії, потім ними опікуються вуйко і тета, забравши їх до Канади. У 1949 році опіку перебирає дідо, який жив в Акроні, і діти знову опиняються в Америці. Тут проходить юність Дарії, вона згодом знайомиться з Ільком Швецем і у червні 1952 року вони одружуються. На постійне проживання перебираються до Парми, в їхній родині народилося четверо синів: Роман, Іван, Тарас та Мирон. Дарія не довгий час була союзянкою, але й за той короткий період її пізнали як дуже скромну людину, добру душею, до всіх привітну і готову допомогти потребуючим. Хвороба обірвала її життя у такому віці, коли ще довгі літа можна було тішитися внуками від трьох синів, а їх у Дарії було семеро.

Прощальне слово під час похорону від Управи 33-го Відділу висловила Оля Дем'янчук, а Ірина Кашубинська поклала в домовину символічну грудочку рідної землі з України.

Членки 33-го Відділу висловлюють щире співчуття залишеним у смутку чоловікові Дарії Ільку та синам з їх родинами, близькій та дальшій родині в Америці, Канаді та Україні.

Ніна Кулакова-Сікора.

ДОБРОДІЙСТВО

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

Пожертви за березень 2000 р.

Окружна Управа Союзу Українок Америки в Нью-Йорку з нагоди Окружного з'їзду складає **500.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Олександра Кіршак, голова.
Євгенія Івашків, секретар.

Складаю **50.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Марія Зарицька.

Два Відділи на Флориді – 17-ий у Маямі і 56-ий в Норт Порті з нагоди зустрічі склали по **50.00** дол. на Запасний Фонд журналу "Наше Життя".

Марія Наваринська.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять **бл. п. Дмитра Молодовця** складаю (через 13-ий Відділ США у Честері) **100.00** дол. для передшлати "Нашого Життя" для "Бабуся" в Україні.

Катруся Молодовець.

Замість квітів на могилу **бл. п. Михайлини Книш**, матері голови США Ірини Куровицької і адміністратора США Наталії Думи, **Окружна Управа в Дітройті** складає **50.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Вшановуючи пам'ять **бл. п. Лідії Яців**, довголітньої зв'язкової Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (Фінансової комісії Америки), складаємо на потреби журналу "Наше Життя" **25.00** дол.

Стефанія Жмуркевич, скарбник.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Алли Мотвійків**, кузини мого **бл. п. чоловіка Василя Гусара**, складаю **20.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюю щирі співчуття.

Дарія Струк-Гусар.

У пам'ять дорогого брата **бл. п. Івана Штайнера** та приятеля **бл. п. д-ра мед. Юлія Сілецького** складаю **20.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Юля Вертипорох.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Вижницької**, довголітньої членки 83-го Відділу США в Нью-Йорку, котра відійшла у вічність 16 лютого ц.р., складаємо **100.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Управа і членки 83-го Відділу США, Нью-Йорк.

Вшановуючи пам'ять **бл. п. Стефанії Пастушенко**, сестри моєї тітки Дарії Гусар, складаю **50.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Ярина Турко-Бодрок.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Богдани Саламахи** складаємо **125.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". По **25.00** дол. зложили Мирослава Глушок, Марія Глушок, Оксана і Іван Микитини, Ігор і

Дарія Сеники, Леся і Орест Сеники. Чоловікові покійної, Лярисі і Христі з родинами, братові Іванові Гафтковичеві з дружиною Надею і сестрі Марійці з чоловіком Ласлом Сій приятелі висловлюють найщиріші співчуття.

Оксана Микитин.

У світлу пам'ять **бл. п. Євгенії Ратич**, довголітньої членки 28-го Відділу США в Ньюарку, складаємо **20.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Членки 28-го Відділу в Ньюарку.

Замість квітів на могилу **бл. п. Нелі Гамери**, яка відійшла у вічність 2 вересня 1999 р., складаємо **100.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Управа і членки 5-го Відділу США в Дітройті.

У пам'ять моєї дорогої мами **бл. п. Катерини Сосновської** складаю **50.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Василь Сосновський.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ольги Казієвич**, матері нашої членки Теодозії Федак, складаємо **25.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюємо співчуття.

Членки 38-го Відділу США, Денвер, Колорадо.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. проф. Романа Романишина** складаємо **25.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Дружині Лесі і родині висловлюємо глибокі співчуття.

Управа і членки 56-го Відділу США, Норт Порт, Флорида.

У пам'ять **бл. п. Марії Вижницької** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" (через 83-й Відділ США, Н.Й.) знайомі і друзі склали **165.00** дол. По **50.00** дол. – Зірка і Микола Галіви, Лідія і Андрій Закревські; **25.00** дол. – Люба і Павло Михалевичі; по **20.00** дол. – Марія Луцж і Марія Шепарович. Родині висловлюємо щирі співчуття.

Лідія Закревська, скарбник Відділу.

Вшановуючи пам'ять **мгра Михайла Кіндрачука**, чоловіка нашої довголітньої членки та колишньої голови Ірини Кіндрачук, складаємо **25.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Дружині Ірені та родині висловлюємо щирі співчуття.

Управа і членки 62-го Відділу США, Глен Спей, Н.Й.

У пам'ять нашої дружби на свіжу могилу **св. п. Надії Попель** складаю **30.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Оксана Луцька, 64-ий Відділ США.

ПОДЯКА

Щиро дякуючи голові США – дорогій Ірині Куровицькій за допомогу у справі моєї кузини, складаю **25.00** дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Марія Малинович, членка 26-го Відділу США у Дітройті.

М. Оріся Яцусь, адміністратор "Нашого Життя".

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

Пожертви за лютий 2000 р.

- 1,500.00 дол. – 102-ий Відділ СУА;
500.00 дол. – Люба Палашевська (111);
470.00 дол. – 99-ий Відділ СУА;
300.00 дол. – Ліна Басюк (22);
по 250.00 дол. – д-р Наталія Григорчук (29),
Єпископ Василь Лостен, Стемфорд, КТ, Петро і Роза
Пентрини (33), Самопоміч в Чикаго (29);
по 220 дол. – Зеновія Серафим (45), Іреней і
Оленка Юрчуки (86),
210.00 дол. – д-р Володимир і Надія Шкільники
(33);
по 200.00 дол. – Данило і Люба Більовцуки (4),
Олена Бобиляк (70), Люба Лапичак (86), Осип і Зеня
Литвинишини (29), Ярослава Мулик (86), 70-ий Відділ
СУА;
150.00 дол. – Ірена Левицька (24);
по 100.00 дол. – Андрій і Ірена Кліші (29), Божена
Ольшанівська (86), 1-ий Відділ СУА;
по 50.00 дол. – Марія Бонанно (98), Софія Цапар
(18);
40.00 дол. – Зеновія Степишин (22);
25.00 дол. – John & Doreen Rudan (86);
21.00 дол. – Рената Бігун (28).

Замість квітів

В пам'ять моєї незабутньої товаришки з молодих
літ **Олени (Галі) Кульчицької** в першу болочу річницю її
смерті складаємо 100.00 дол. на Тривалий Фонд ім.
Почесної голови СУА і СФУЖО Лідії Бурачинської при
Стипендійній Акції СУА.

Олена і Володимир Шиприкєвичі.

На свіжу могилу нашої дорогої приятельки **Олени
(Галі) Годованець** складаємо в її пам'ять 50.00 дол. на
Тривалий Фонд ім. Почесної голови СУА і СФУЖО Лідії
Бурачинської.

Олена і Володимир Шиприкєвичі.

У світлу пам'ять нашого дорогого приятеля **д-ра
Богдана Кондри** складаємо 50.00 дол. на Тривалий Фонд
ім. Почесної голови СУА і СФУЖО Лідії Бурачинської.

Олена і Володимир Шиприкєвичі.

Замість квітів у пам'ять **бл. п. д-ра Володимира
Кліша** на Стипендійну Акцію СУА для допомоги сиротам в
Буковині (через 90-ий Відділ СУА) склали: 250 00 дол –
Неоніля Кліш; по 100.00 дол. – Віра Кліш, Лев і Олександра
Стадниченки, Богдан і Христина Турченкоки; по 50.00 дол.
– Тетяна Біріс, Богдан і Христя Сеники, Оксана Ванчицька-
Ворох; 30.00 дол. – Анастасія Жилава; по 25.00 дол. –
Мирон і Славомира Біласи, Роман і Рома Когути, Петро і
Марія Кондрати, Дем'ян Ліщинський, Володимир і Звеня
Романів; по 20.00 дол. – Марія Данилів, Юліян і Ольга
Головачки, Лев Колєнський, д-р Тарас і Оріся Новосівські,
Осип і Ірина Паар, Віра Пак, Григорій і Надія Петрики,
Галина Пиріг, Віра Савчин; по 10.00 дол. – Юліян Балан,
Ольга Гайдук, Леся Івасиків, Ірина Козак, Анна
Матковська, Дмитро і Оксана Ткачуки; 5.00 дол. – Н.Вайда.

Віра Савчин, скарбник 90-го Відділу СУА.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Оріся. М. Яцусь,
скарбник комісії стипендій
СУА.

Люба Більовцук,
референтка стипендій
СУА.

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

Пожертви за лютий 2000 р.

Замість квітів на могилу **бл. п. Стефанії
Пастушенко** складаю 20.00 дол. на Фонд Суспільної Опіки
СУА для допомоги сиротам в Україні.

Ірена Качмарська.

У світлу пам'ять. Замість квітів на могилу
довголітнього і дорогого приятеля нашої родини **бл. п.
Володимира Залуського** складаємо 25.00 дол. на Фонд
Суспільної Опіки СУА для допомоги сиротам в Україні.

Д-р Теодосій і Дарія Самотулки.

У світлу пам'ять дорогих родичів **бл. п. Петра,
Анни і Івана Кріль та бл. п. Дам'яна і Марії та Григорія
Дудинських** на Фонд Суспільної Опіки для допомоги
сиротам в Україні (через 89-ий Відділ СУА в Кергонксоні)
100.00 дол. складають Осипа і Василь Дудинські.

Меланія Кокорудз, референтка Суспільної Опіки.

Євгенія Добчанська (через 108-ий Відділ СУА в
Нью-Гейвен, Конн.) складає 100.00 дол. на Фонд
Суспільної Опіки СУА для допомоги сиротам в Україні.

Романа Гіна Тибоден, фінансова референтка.
У пам'ять дорогих родичів **Ольги і Густава
Індрів** та незабутнього дорогого сина **Богдана** складаємо
50.00 дол. на Фонд Суспільної Опіки СУА.

Лідія і Василь Колодчини.

У пам'ять **бл. п. Ольги Фостяк** складаю 25.00
дол. на Фонд Суспільної Опіки СУА для допомоги сиротам
в Україні.

Юрій Олесницький.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана
Василюка** складаю 10.00 дол. на Фонд Суспільної Опіки
СУА для допомоги сиротам в Україні.

Інж. Ірина Кашубинська

Замість квітів на свіжу могилу мого чоловіка **бл.
п. Івана Василюка** складаю 40.00 дол. на Фонд Суспільної
Опіки СУА для допомоги сиротам в Україні.

Стефа Василюк.

У пам'ять бл. п. д-ра **З. Каратницького** складаю **100.00** дол. на Фонд Суспільної Опіки для допомоги сиротам в Україні.

Ігор Раковський.

У світлу пам'ять бл. п. д-ра **Остапа Косовича** на Фонд Суспільної Опіки для допомоги сиротам в Україні (через 83-й Відділ СУА в Нью-Йорку) склали: **500.00** дол. Дмитро і Стефанія Косовичі; по **200.00** дол. – Володимира і Стефан Сливоцькі, Ярослав і Ірина Куровицькі; по **100.00** дол. – Володимир і Анна Рак, 83-й Відділ СУА, Ірена і Левко Вербинці, Андрій і Лідія Закревські, Лідія Борисюк, д-р Іван і Стефанія Серанги, Осип і Стефанія Порайки, по **50.00** дол. – Марта Данилюк, Мирослав і Надія Шмігель, Іван і Ярослава Лучечки, Євстахій і Марта Яроші, Павло і Люба Михалевиці, Стефанія Семущак, Олімпія і Володимир Роговські, Дана Чехович, Євген і Євгенія Івашкови, Богдан і Дарія Кекіші, Микола і Зірка Галіви, Марія і Юрій Штогрини, Ярема і Варка Бачинські, Ірена і Теодозій Чабани; **40.00** дол. Ярослав і Галя Оберипини; по **25.00** дол. – Ольга Гаєцька, Володимир і Богдана Сліжі, Мирон і Анастасія Гірянки, Володимир і Анна Сафіяни, Ярослав і Катря Червоняки, Марія Луцки, Ярослава Рубель, Надія Савчук, Люся Сусь, Юрій і Христя Навроцькі, Степан і Анна Секрети; **20.00** дол. – Мері Боднар, Дарія Дроздовська, Наталія Дума; по **10.00** дол. – Дарія Генза, Марія Шепарович, Галина Цігаш. **Разом 2,635** дол.

Батькам св. п. Остапа Косовича вельмишановним Стефанії і Дмитрові Косовичам складаємо сердечні співчуття.

Надія Савчук, за 83-й Відділ СУА.

У світлу пам'ять бл. п. **Броні Ковалів** на Фонд Суспільної Опіки СУА для сиротинців в Україні (через 64-й Відділ СУА в Нью-Йорку) склали: **1,000.00** дол. – чоловік Роман Ковалів з сином Стефаном і донею Миросею Ваньо; **100.00** дол.; – Пластовий курінь “Чортополохи”; по **50.00** дол. – Стефанія Кришельницька, Марійка Тимочко, родина Боудана, Бі Адду, Івет Перез; **45.00** дол. – фірма “UPS”; **40.00** дол. – Христя і Іван Чебиняки; по **25.00** дол. – Нуся Ваньо, Галина Кишілевська, Стефа і Михайло Рудики, Леся Качмар, Туся Данилів, Віра Попіль, Ольга і Стефан Вінтер; **20.00** дол. – Ліда і Михайло Фурди. **Разом 1,630.00** дол.

Родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Люба Прокоп, за 64-й Відділ СУА.

ДОПОМОГА “БАБУСЯМ”.

83-й Відділ СУА в Нью-Йорку складає **110.00** дол. на Фонд Суспільної Опіки СУА для допомоги “Бабусям”.

Лідія Закревська, скарбник.

65-й Відділ СУА в Нью-Брансвіку складає **200.00** дол. на Фонд Суспільної Опіки СУА для допомоги “Бабусям”.

Іванна Ратич, скарбник Відділу.

На заклик Суспільної Опіки СУА у тижневику “Свобода” 11-го лютого 2000 р., складаю **50.00** дол. на Фонд Суспільної Опіки для допомоги “Бабусям” в Україні. Бажаю успіхів у Вашій наполегливій праці для покращення життя нашим землякам в Україні.

Богданна Михайлів, членка 91-го Відділу СУА в Бетлегем, Па.

Складаємо **50.00** дол. на Фонд Суспільної Опіки СУА для допомоги “Бабусям”.

Павло і Іванка Панківі.

ДЛЯ НАЙМОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ УКРАЇНИ НА СНИДАНОК СКЛАДАЄМО: по **20.00** дол. – Софія Соколишин, Ольга Духнич; **25.00** дол. – Дарія Сірко; **30.00** дол. – Люба Раковська; **35.00** дол. – Мері Душник; **40.00** дол. – Анна Макух; **50.00** дол. – Неоніла Кліп.

У світлу пам'ять чоловіка і тата бл. п. д-ра професора **Мирона Комара**, у десяту болочу річницю смерті, складаю **150.00** дол. (через 99-й Відділ СУА у Вотервліт, Нью-Йорк) на “Молоко і булочку наймолодшим школярам України”.

Марійка Комар і сини – д-р Михась Комар і Марко Комар.

Складаю **50.00** дол. на “Молоко і булочку наймолодшим школярам України”.

Дарія Миндюк.

Складаю **100.00** дол. на “Молоко і булочку наймолодшим школярам України”.

Марта Данилюк.

119-й Відділ СУА в Йонкерс, Нью-Йорк складає **38.00** дол. на “Молоко і булочку наймолодшим школярам України”.

Складаю **25.00** дол. на “Молоко і булочку наймолодшим школярам України”.

Аркадія Стебельська.

Дорогі Друзі! Мені дуже подобається нова програма СУА “Молоко і булочка наймолодшим школярам України”. Пригадуються таборові часи, коли шкільні діти діставали молоко і хліб з горіховим маслом від IRO, а може це була UNRRA. Складаю **50.00** дол. на цю акцію.

Надя Троян.

На заклик Екзекутиви СУА “Молоко і булочка наймолодшим школярам України”, **83-й Відділ СУА в Нью-Йорку** складає **500.00** дол. (**250.00** дол. для школи в місті Харкові і **250.00** дол. для школи у Львові).

Лідія Закревська, скарбник.

З РІЗНИХ НАГОД

Окружна Управа СУА в Нью-Йорку з нагоди з'їзду складає **250.00** дол. на Фонд Суспільної Опіки СУА для сиріт в Україні.

Олександра Кіршак, голова.

Окружна Управа СУА в Нью-Йорку з нагоди з'їзду складає **250.00** дол. на Фонд Суспільної Опіки СУА на “Молоко і булочку наймолодшим школярам України”.

Олександра Кіршак, голова.

102-й Відділ з приводу свого розв'язання складає **500.00** дол. на Фонд Суспільної Опіки СУА для сиріт в Україні і **500.00** дол. на Фонд Чорнобиля СУА. **Разом 1,000.00** дол.

Наталія Шуя.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

На Фонд Чорнобиля СУА складаємо 180.00 дол.

Христина і Ігор Дякунчаки.

У пам'ять бл. п. Марії Воловодюк на Фонд Чорнобиля СУА (через 70-ий Відділ СУА в Кліфтоні, Н.-Дж.) по 30.00 дол. складають Володимира Шипайло і Ліда Козак. Разом 60.00 дол.

Олена Бобиляк.

У пам'ять моєї найдорожчої сестри бл. п. Ольги Мирон, яка померла в Польщі, на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на літні табори дітям в Україні складаємо: 100.00 дол. Порфирій і Тамара Панкевичі з родиною; 25.00 дол. – Марія Слободян; 30.00 дол. – German and Janette Zelaya. Разом 155.00 дол.

Порфирій Панкевич.

In memory of Maria Matwijkiw, Who passed away on February 16, 2000 at the age of 86, the following donations were made: \$25.00 – Mrs. Estelle Maier; \$20.00 – Mrs. Anna Tur. Total \$45.00.

In memory of my longtime friend, Maria Matwijkiw, I am donating \$100.00 to the Chernobyl Fund of UNWLA.

Tamara Knehnetsky.

In memory of Maria Matwijkiw please accept my donation of \$150.00 to the Chernobyl Fund of UNWLA.

Irene K. Lipperini.

In memory of Maria Matwijkiw, Mrs. J.Skrypec is making a donation of \$50.00 to the Chernobyl Fund of UNWLA.

In memory of Maria Matwijkiw, Mr. and Mrs. Josiah H. Kester are making a contribution of \$50.00 to the Chernobyl Fund of UNWLA.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Зенона Боднарського (через 97-ий Відділ СУА в Баффало, Н.-Й.) родина і приятелі склали 50.00 дол. на Фонд Чорнобиля СУА.

Ірина Коновка, секретар 97-го Відділу СУА.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Романна Кекіш,
скарбник Суспільної
Опіки СУА.

Надія Шмігель,
референтка Суспільної
Опіки СУА.

Закінчення із стор. 26

1-ий ВІДДІЛ СУА, Нью-Йорк, Н.Й.

Загальні збори 1-го Відділу відбулися 1-го грудня ц.р. Головуючою зборів вибрано Іванну Мачай, секретарювала Софія Костюк. Окружну Управу репрезентувала її голова О. Кіршак.

Управу Відділу вибрано у такому складі: Лідія Магун – голова, Леся Гой – заступниця голови, Стефанія Семущак – протоколярна секретарка, Ганя Серагт кореспонденційна секретарка, Стефанія Гуменюк – скарбник.

Референтки: Дарія Чижик і Софія Костюк – організаційні, Іванна Мачай – культосвітня, Ольга Дейнеко і Дарія Мудра – імпрезові, Соня Вацик і Дарія Рекуча – суспільної опіки, Лідія Магун – пресова, Віра Шуль і Анна Натина – мистецько-музейні, Євгенія Вацик – виховна, Катруся Папуга і Параскевія Сусь – відповідальні за влаштування фестивалю, Марія Федірко – зв'язків, Рома Раковська – стипендійна, Ірена Старосольська, Марія Касіян, Марія Качунь і Марія Сенькович – господарські.

Контрольна комісія: Марія Мотиль – голова, Маріянна Задоянна, Марія Савицька, Олександра Барабаш і Люба Ярема – члени.

**Щиро вітаємо нову членку нашого Відділу
Анну Шот!**

Лідія Магун,
голова і пресова референтка 1-го Відділу СУА.

33-ий ВІДДІЛ СУА ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, Парма, Ог.

13 лютого ц.р. відбулися загальні збори 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки. Головою зборів була Розалія Головка, заступницею голови – Ірина Кріса, секретаркою – Люба Боднар. Окружну Управу репрезентувала її голова Іванна Шкарупа.

Управу відділу на 2000 р. вибрано у такому складі: Емілія Русин – голова, Оля Дем'янчук – перша заступниця голови, Люба Боднар – друга заступниця голови і протоколярна секретарка, Степанія Балагутрак – кореспонденційна секретарка, Лукія Медицька – скарбник.

Референтки: Степанія Вільпанецька – організаційна, Олена Хміляк – культосвітня, Марія Фугей – суспільної опіки, (членки – Степанія Балагутрак, Ірина Кріса, Ірина Стахур, секретарка – Люба Лешньовська), Іванна Вовк – стипендійна, Лукія Гриців – мистецько музейна (Галя Сліпець Хрін – член), Люба Сліпець-Лис – виховна, Марія Грабська – господарська (Анна Кілярська і Ольга Охрін – члени), Ніна Сікора – пресова, Олена Хміляк – зовнішніх зв'язків.

Контрольна Комісія: Ірина Дубас – голова, Марія Антонів і Леся Волошин – члени, Віра Смаль Стоцька і Єва Оліяр – заступниці.

Ніна Сікора,
пресова референтка.

ДАТКИ ВІД 1 ДО 30 ЖОВТНЯ 1999 р.
(Закінчення)

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять **Михайла Стиранки** замість квітів на його свіжу могилу складаю **100.00** дол. на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку. Вдові Марії та родині висловлюємо наше глибоке співчуття.

Богдан Марків з родиною.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Бутенка**, батька нашого дорогого Володі, складаємо **100.00** дол. на потреби Українського Музею.

Євгенія і Мирослав Подоляки.

У пам'ять моєї дружини **бл. п. Соні** складаю **55.00** дол. на Будівельний Фонд УМ.

Петро Лагола.

Замість квітів на могилу **бл. п. д-ра Івана Макаревича** складаємо **50.00** дол. на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку.

Ірена і Андрій Даріяні Сольчаники.

У пам'ять **бл. п. д-ра Івана Макаревича** складаємо **25.00** дол. на Будівельний Фонд УМ, а родині висловлюємо глибоке співчуття.

Христя і Юрій Навроцькі.

У пам'ять моєї тети і хрищеної мами **св. п. Дарії Хухри** складаю **100.00** дол. на Будівельний Фонд УМ.

Дзвінка Брикович.

У пам'ять **св. п. Марії Сварачевської**, матері моїх друзів Христі і Богдана Подолоків і Уляни Вовк, складаю **30.00** дол. на Будівельний Фонд УМ.

Дзвінка Брикович.

У пам'ять моєї товаришки **св. п. Яри Сидорак** складаю **30.00** дол. на Будівельний Фонд УМ.

Дзвінка Брикович.

У пам'ять **бл. п. Стефанії Демчук** складаю **10.00** дол. на потреби УМ.

Стефанія Цегельська.

У світлу пам'ять бандуриста **Миколи Самокишина** складаю **50.00** дол. на Будівельний Фонд УМ.

Дарія Кузик.

In memory of **Martin Fedish** I am donation \$25.00 to The Ukrainian Museum.

Catherine Kuscenko.

У світлу пам'ять **бл. п. д-ра Ярослава Ляшевича**, нашого дорогого колеги по ветеринарній професії, складаємо **25.00** дол. на потреби Українського Музею.

Д-р Євген і Анізія Гіль.

У пам'ять **бл. п. д-ра Ярослава Ляшевича** складаю (через 119-ий Відділ СУА) **25.00** дол. на потреби УМ.

Марія Борковська.

У пам'ять **бл. п. д-ра Ярослава А. Ляшевича** на Український Музей зложили датки: по **100.00** дол. — д-р Лідія Ляшевич, д-р Богдан і Мирослава Бурачинські, Софія

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

Мартинець, д-р Микола і Ярослава Крижанівські, Богдан і Віра Томківі, д-р Степан і Ірина Ничаї; по **50.00** дол. — д-р Любомир і Надія Боб'яки, Ярослав і Богданна Бігуни, Осип і Ольга Боби, Олена Бобиляк, Анна Бояр, д-р Юрій і д-р Мира Бояри, Наталія Кравчук, Петро і Ірена Лісевичі, Надія Мандрусак, Юлія Масник, Олександр і Марія Мотилі, д-р Ярослав і Ірина Остап'яки, д-р Богданна Свистун, Марія Семанишин, д-р Юрій і д-р Люба Стефанівські, Михайло і Оксана Тарапацькі, Богуслава Гнатів, д-р Остап і Віра Терпаківці, д-р Христина А. Стасюк, Володимира Теслюк; по **25.00** дол. — д-р Роман і д-р Стефанія Барановські, Володимир і Лідія Величковські, Остап і Віра Винники, Люба Домбчевська, Омелян і Леся Ласії, Іванна Мартинець, Юрій і Христина Навроцькі, Іван і Дарія Турянські; по **20.00** дол. — Богдан Висоцький, Михайло і Оксана Губчаки, Франк і Христина Санторе; по **15.00** дол. — Надія Іванчук, Христина Кизима.

У пам'ять **бл. п. Андрія Слушали** складаємо **100.00** дол. на потреби Українського Музею.

Василь і Анастасія Марущаки.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефанії Цьолко** складаю **25.00** дол. на Український Музей. Чоловікові Іванові і родині висловлюю щирі співчуття.

Люба Ярмак.

У пам'ять моєї шкільної товаришки **бл. п. Ірини Садової-Федорович** складаю **25.00** дол. на Український Музей, а чоловікові, сестрі Наталі Гук і родині висловлюю глибоке співчуття.

Люба Ярмак.

У пам'ять **Адама і Стефанії Лісікевичів** складаю **50.00** дол. на Український Музей.

Іва Лісікевич.

ДАТКИ ЧЕРЕЗ КОМІТЕТ РОЗБУДОВИ В РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Замість квітів у світлу пам'ять **бл. п. Ірини Гошовської** датки на Будівельний Фонд УМ зложили: **100.00** дол. — Іриней і Оленка Юрчуки; по **50.00** дол. — Богдан і Ірена Рабії, Марко і д-р Христина Шмелері, Ольга Ганушевська, Микола і Анна Єйни, Зірка Єйна, Микола і Квітка Павлічі, Зеновій Боднарчук, Юрій і Дарія Ганушевські, Зенон і Наталія Мягкі; **40.00** дол. — Ярослав Матковський; **32.12** дол. — Євгенія Бариська; **30.00** дол. — Яра Літош; по **25.00** дол. — Богдан і Ганя Домбчевські, Іван і Марія Крамарчуки, Стефан Матковський, Mr. & Mrs. Thomas Morsch, 120-ий Відділ СУА; по **20.00** дол. — Ірена Шмігель, Марія і Катря Сверида, Андрій і Лариса Харамбури; по **10.00** дол. — Марія Лозинська, Тамара Білик, Стефанія Слюзар, Любомир Білик, Роман Куділь. Збірку провела Марія Крамарчук.

Замість квітів у світлу пам'ять **бл. п. Ірини Семанюк** складаємо на Будівельний Фонд УМ по **25.00** дол. — Володимир і Анна Мотики, Петро і Леся Матійці.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ!
Управа та адміністрація УМ.

НАШИМ ДІТЯМ

МОЛИТВА ЗА РІДНУ МАМУ

О Мати Божа, Мати єдина,
І в тебе люба була дитина,
Ти свого сина ревно любила,
До свого серця щиро тулила.

Тобі, о Мати, найкраще знати,
Чим для дитини є рідна мати,
Чим для дитини серце матірне,
Добре, зичливе, щире та вірне,

Тому до Тебе шлю мольби щирі,
Дай нашій мамі прожити в мирі,
Дай їй здоров'я, додай їй сили,
Щоб з нас потіхи й слави дожила.

Юрій Шкрумеляк

РІДНА МАТИ МОЯ

Мама... Мати... Матуся... Ненька... На перший погляд, здається, звичайні слова. Та вони найтепліші, найлагідніші від усіх слів на світі. Бо ними називаю ту єдину, незамінну ніким людину. Без якої просто не мислю собі життя.

Мама... Вона мій ангел - хоронитель. Від першого дня моєї появи на світ вона поруч. Колисала колисочку зі мною, маленькою, співала мені колискові, які й зараз пам'ятаю:

*Спи, моя донечко, спи, моє сонечко,
Сплять твої милі ляльки.
Місяць-рогатик пливе за віконечком
І колискову снує залюбки...*

А коли, бувало, захворію, не стуляються мамині очі цілими ночами, забуває вона і про сон і про втому. Як та турботлива пташка, старається серцем відгородити мене від біди. І здається завжди, що хвороба тому відступає, бо не в силі вона встояти перед жертвними маминими бажаннями бачити мене здоровою.

Народилася моя мама у березні, в час, коли розцвітають перші квіти – проліски, які мама найбільше любить. Нарекли її бабуся з дідусем Ганною, що в перекладі означає “благодать”. І не помилилися, бо де моя матуся там завжди благодать. Нехай надворі дощ, сніг, вітер – а в нас у хаті затишно від домашнього вогника, який моя ненька надійно оберігає.

Мама... Вона – моя найперша вчителька. Вона навчила мене робити перші кроки по землі, вимовляти перші слова, навчила пісеньку співати – про зайчика, про котика. А зараз, коли я підросла і ходжу до школи, знову звертаюся до неї першої по допомогу, тільки їй можу повідати свої таємниці, вилити душу. Бо хто ж ліпше порадить, розрадить? Тільки вона, моя рідна матуся.

Працює моя мама вчителькою рідної мови й літератури. Вже понад 20 років кожного ранку прямує до школи, де, окрім мене, у неї десятки Іванків, Михайликів, Оленок і Марічок, яким віддає щедро і свою ласку, і тепло душі, і знання. Та від цього любові в неї не меншає, а стає ще більше.

Нелегка в мамі праця. Сотні зошитів, над якими засиджується не раз до пізньої ночі. Ніколи не скаржиться, що їй тяжко, не шкодує ні часу ні сил, щоб кожне заняття зробити святом для себе і для учнів. А скільки екскурсій, зустрічей із письменниками рідного краю проведено – важко перелічити. І як результат – створення у школі кляси-музею письменників Тячівщини, музею В. Гренджі-Донського, іменем якого називається школа. Та вона щаслива, бо бачить плоди своєї праці і відчуває, що її праця потрібна і приносить радість людям.

А яка моя матуся майстриня, господиня! Які смачні страви готує, диво-тістечка випікає! Такі хлібні буханці, які пече моя мама не знайдеш ні в одному магазині. А вишивки! Це її улюблене заняття, коли відпочиває і снуються на полотні дивом-казкою мамині мрії. І глядки в нас на полі, як мамині мрії... Я тільки не перестаю дивуватися, як всюди можна встигати. Часом, правда, мама зізнається, що болять ночами в неї руки. Тому стараюся допомогти їй, чим тільки можу: прибрати в кімнаті, попросувати білизну, приготувати вечерю. І найвищою нагородою є для мене вдячна

посмішка мами і щиро мовлене нею: “Спасибі тобі, моя маленька помічнице!”

Я горджуся своєю матусяю. Адже вона – “заслужений вчитель України”, лауреат Всеукраїнського конкурсу “Учитель року”, на багатотисячній київській сцені виборола собі це звання, демонструючи зразки педагогічної майстерності.

А ще мама – голова районного об’єднання вчителів української мови й літератури, міський депутат. Ідуть до неї люди за порадами, за допомогою. І для кожного знаходить час, щоб вислухати. Якщо не може допомогти, то старається бодай словами утішити, підтримати.

Коли ж випадає хвилинка вільного часу, віддається моя мама праці для душі – поезії, в якій щиро зізнається:

*Я все люблю, радію всьому –
Блакиті, стежечці стрімкій,
І признаюсь народу своєму
В любові вічній і палкій.*

Ось така в мене мама – любляча, ніжна. Найкраща у цілому світі! І сьогодні, в день “Свята мами” хочеться притулитися ніжно до маминого милого обличчя, обійняти її міцно-міцно і промовити: “Зі святом Тебе, моя найдорожча, рідна Ненько моя! Хай обминають стежки Твої тривоги, хай зимова хурделиця не влітається сивиною до Твого волосся. Живи довго-довго. Бо скільки б мені років не було, Твоя любов, Твоя ласка будуть мені потрібні завжди. Да святиться ім’я Твоє, Мамо...”

Олеся Рекіта,
учениця 6 класу школи
ім. В. Гренджі-Донського,
м. Тячів, Закарпаття.

Олеся Рекіта – дочка закарпатської поетеси Ганни Рекіти-Пазуханич, написала цей матеріал для конкурсу на кращий твір про маму, який був оголошений у їхньому районі цієї весни.

СОЛОДКЕ ПЕЧИВО НА РІЗНІ НАГОДИ**КОРЖИК З ЧОРНИЦЯМИ**

- 2 горнятка борошна
- ¼ горнятка цукру
- ½ горнятка молока
- ¼ горнятка масла
- 1 яйце
- 2 чайні ложечки порошку до печива
- ¼ чайної ложечки солі
- ½ чайної ложечки мускатного горіха
- 1 горнятко свіжих, або заморожених чорниць

Піч нагріти до 375 F. У великій мисці змішати всі складники без чорниць. Збивати повільно електричним змішувачем 1-2 хв. Легко домішати чорниці. Виложити у змащену і обсипану борошном квадратну 9 інч. форму. Зверху посипати такою сумішшю:

- ½ горнятка цукру
- 1/3 горнятка борошна
- ½ чайної ложечки кориці
- ½ чайної ложечки мускатного горіха.

Все змішати разом, додати ¼ горнятка масла і все посікти ножем, щоб мало вигляд дрібної каші. Пекти 30-35 хвилин.

БАНАНОВИЙ КОРЖИК

- 1 горнятко цукру
- 2/3 горнятка масла
- 1 чайні ложечки ванілії
- 2 яйця
- 1 горнятко розтертого дозрілого банана
- 1/4 горнятка квасної сметани
- 1 ½ горнятка борошна
- 1 чайна ложечка соди до печива

Піч нагріти до 350 F. У великій мисці змішати цукор, масло і ванілію. Збивати електричним змішувачем 1-2 хвилини. Далше збивати і додавати по одному яйця, щоб маса була однотайною. Додати банани і квасну сметану, вкінці легко домішати борошно змішане зі содою. Виложити у дві змащені тортівниці (8-10 інч.). Пекти 25-30 хв., або пробувати дерев'яним патичком, який, встромлений в середину коржика, повинен вийти сухим. Почекати 5 хвилин, вийняти коржик з тортівниць і вистудити.

ЧОКОЛЯДОВИЙ КРЕМ

- ½ горнятка вершків до збивання
- 3 ложки цукру-пудри
- 1 чайна ложечка ванілії
- ½ горнятка розтопленої солодко-гіркої чоколяди (chips)

В добре охолодженій малій мисці на великій швидкості збити охолоджені вершки. Поступово додавати просіяний цукор, ванілію і розтоплену чоколяду, збиваючи далі, щоб маса була суцільною. Половиною крему змастити один коржик (на крем можна розкласти накраяного в пластівці банана), на це наложити другий коржик, а рештою крему змастити верх та боки цілого коржа. Прикрасити пікен-горіхами і покласти в холодильник до наступного дня.

ЧОКОЛЯДОВО-ВИШНЕВА НЕСПОДІВАНКА

- 2 слоїки (по 10 оз.) вишень (marascino). Плин злити і залишити,
- 2 поділені яйця,
- 2 горнятка цукру
- 2/3 горнятка м'якого масла
- 2 (1 оз.) кубики несолодженої чоколяди (розтопленої)
- 3 горнятка борошна
- 2 чайні ложечки соди до печива
- ½ чайної ложечки солі

До соку з вишень долити маслянки, щоб разом було 2 горнятка. Піч нагріти до 350 F. Кожну вишню розрізати навпіл і відкласти. У малій мисці вбити туго 2 білки і теж відкласти. У великій мисці на середній швидкості збити 2 жовтки, 2 горнятка цукру і чоколяду, додавати борошно, соду до печива і сіль напереміну з масляною, змішаною з вишневим соком. Повільно рукою домішати вишні і вбиту піну. Вишити цю масу в три приготовані 9 інчові тортівниці (змащені і посипані борошном). Пекти коржі 30-35 хвилин, або доти, поки дерев'яний патичок, встромлений в середину тіста, вийде сухим.

Маса

- ¾ горнятка цукру
- 1/3 горнятка ясного сиропу з кукурудзи
- 3 ложки води
- 3 білки

- 1 ½ чайної ложечки ванілії
- 1 горнятко кокосових стружок

У невеликій риночці змішати разом цукор, кукурудзяний сироп і воду. Накрити і варити на середньому вогні до кипіння. Відкрити і продовжувати варити доти, поки крапля плину у крижаній воді створить кульку. (На термометрі дійде до 242 F). У великій мисці збити 3 білки і далше збивати, доливаючи тонким струменем гарячий сироп, поки білок стане зовсім тугим. Додати ванілію і продовжувати збивати. Поміж коржі наложити по пів горнятка крему, рештою крему змастити верх і прибрати. Довкруги обсипати кокосовим горіхом. При краянні ніж змочувати холодною водою.

ЧОКОЛЯДОВИЙ КОРЖИК З ГОРШКАМИ

- 2 горнятка борошна
- 1 ½ горнятка цукру
- ½ горнятка несолодженого какао
- ½ горнятка масла (м'якого)
- 1 горнятко води
- 3 яйця
- 1 ¼ чайної ложечки порошку до печива
- 1 чайна ложечка соди до печива
- 1 чайна ложечка ванілії

Піч нагріти до 350 F. У великій мисці змішати всі складники. Збивати легко електричним змішувачем, щоб маса була суцільною. Тоді на високій швидкості збивати ще дві хвилини. Вилити у змащену і обсипану мукою форму величиною 13x9". Пекти 30-40 хв., поки встромлений в тісто патичок вийде сухим.

У безрезовому числі нашого журналу на сторінці "Смачного", через прикрий недогляд з набору випав підпис автора – ведучої рубрики – Лукії Грицив.

Щиро перепрошуємо шановного автора і читачів.

Ред.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ
Іванна Рожанковська
Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Томоруг
Софія Геврик

Оксана Фаріон

Мотря Воєвідка-Слоневська

Варка Бачинська
Омеляна Рогожа
Олена Паславська
Рома Лісович
Ярослава Рубель
Марта Богачевська-Хомяк
Ірина Стецьків

РЕФЕРЕНТУРИ

Надія Шмігель
Катерина Івасишин
Марія Пазуняк
Люба Біловщук
Ольга Тритяк
Марта Пеленська

- 1-ша заступниця голови
- 2-га заступниця голови для справ організаційних
- 3-тя заступниця голови для справ культури
- 4-та заступниця голови для справ зв'язків
- протоколярна секретарка
- кореспонден. секретарка
- скарбник
- фінансова секретарка
- для справ преси
- вільний член
- вільний член

- суспільної опіки
- виховна
- музейна
- стипендій
- архівальна
- екології

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англомовної частини журналу

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Наталія Гевко — Дітройт
Марія Раковська — Філадельфія
Надія Савчук — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Марія Полянська — Нью Джерзі
Іванна Шкарупа — Огайо
Любомира Калін — Чикаго
Зоряна Мишталь — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Центральний Нью-Йорк
Марія Одежинська — зв'язкова далеко віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Таїсса Турянська — член
Лідія Черник — член
Надія Цвях — заступниця
Рома Шуган — заступниця

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS
Iwanna Rozankowskyj
Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Maria Tomorug
Sophia Hewryk
Oxana Farion
Motria Voyevodka-Slonievsky
Barbara Bachynsky
Omelana Rohoza
Olena Paslawsky
Roma Lisovych
Jaroslawa Rubel
Martha Bohachevsky-Chomiak
Irena Stecki

- 1-st Vice President
- 2nd VP — Membership
- 3rd VP — Culture
- 4th VP — Public Relations
- Recording Secretary
- Corresponding Secretary
- Treasurer
- Financial Secretary
- Press
- Member-at-Large
- Member-at-Large

REGIONAL COUNCILS

Natalia Hewko — Detroit
Maria Rakowsky — Philadelphia
Nadia Sawczuk — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Maria Polanskyj — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Lubomyra Kalin — Chicago
Zoryana Mishtal — New England
Theodosia Kushnir — New York - Central
Maria Odezhynska — Liaison for Branches-at-Large

STANDING COMMITTEES

Nadia Shmigel
Katherine Iwasyshyn
Maria Pazuniak

Luba Bilowchtchuk
Olga Trytyak
Marta Pelensky

- Social Welfare Chair
- Education Chair
- Art/Museum Chair
- Scholarship/Student Sponsorship Program Chair
- Archives Chair
- Ecology Chair

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych — Chair
Taissa Turiansky — Member
Lidia Czernyk — Member
Nadia Cwiach — Alternate
Roma Shuhan — Alternate

Ірена Чабан — Editor-in-Chief "Our Life"
Тамара Стадниченко — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

108 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646; Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: irynek@aol.com
<http://www.unwla.org/index.html>

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

Адміністратор-бухгалтер журналу "Наше Життя" — **Орися Яцусь**
Business Administrator "Our Life" — **M. Orysia Jacus**
Tel. & Fax (732) 441-9377

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

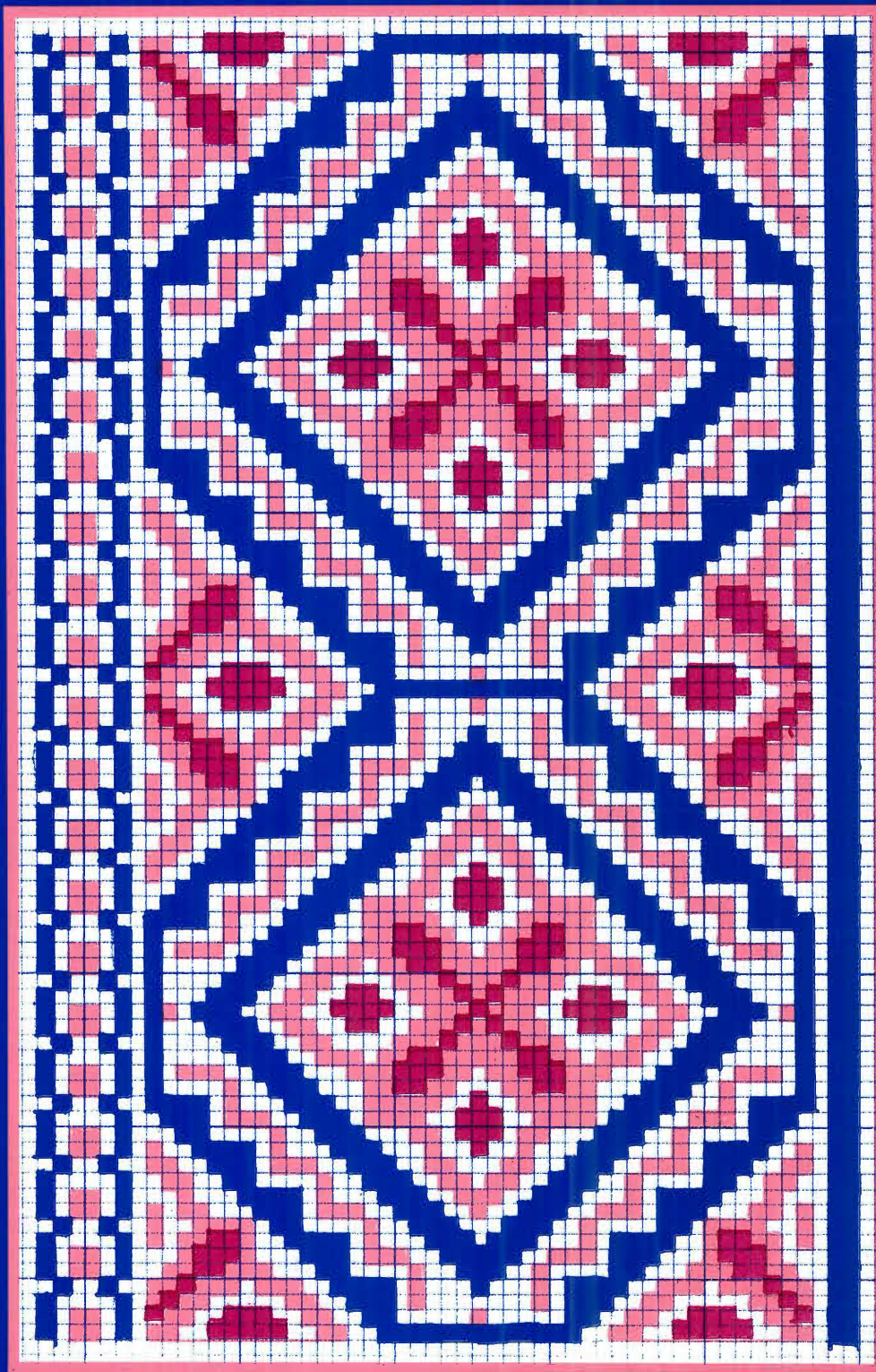
171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Luba Bilowchtchuk, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: **UkrMus@aol.com**

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).

108 Second Avenue, New York, NY 10003

*"Южно-руській орнамент". А. Лисенко, 7 видання І. А. Розова. Київ 1886 р. Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич. Вишивати нитками Д.М.С. синіми ч. 996, помаранчевими ч. 900 і бордо ч. 814.
Ornament. A. Lysenko, 7th edition I. A. Rozov. Kyiv 1886. From the collection of Evhenia Bachynsky Fedusevych.
DMC blue 996, orange 900, and deep red 814.*